

ELMER

JAARVERSLAG 2023

VOORSTELLING

HISTORIEK

Ruim 25 jaar geleden hoorden we signalen dat er geen toegang was tot de kinderopvang voor ouders die opleiding wilden volgen, die hun administratie moesten regelen of plots een werkaanbod kregen. In 1997 startte Elmer, als project van vzw EVA Bxl, op met als doel tegemoet te komen aan de nood aan kinderopvang van deze ouders. Vanuit het idee van de “buurtdiensten” koppelden we deze buurtgerichte dienstverlening aan een kwalificerend opleidingstraject in de kinderopvang.

Sinds 2004 verwierf Elmer de eerste structurele erkenning van Agentschap Opgroeien voor Elmer Noord en verzelfstandigde de werking van Elmer in een eigen vzw. Daarna volgden de andere Elmers.

De organisatie beschikte eind 2023 over 4 vestigingen met een capaciteit van 199 vergunde plaatsen, waarvan 175 gesubsidieerd door Agentschap Opgroeien en 15 door gecofinanciering van Actiris. Deze voorzieningen bevinden zich in Schaarbeek - Noordwijk, Anderlecht - Kuregem, St-Jans-Molenbeek – Oud-Molenbeek en Brussel - Stalingradwijk.

Elmer heeft ruim 100 medewerkers in dienst, waarvan 18 begeleiders in een opleidingstraject.

Elmer heeft een opdracht als Centrum voor Inclusie voor de Brusselse regio.

MISSIE

Elmer wil het welzijn, de maatschappelijke kansen en de participatie van gezinnen en kinderen verhogen door het organiseren van buurtdiensten die Nederlandstalige, laagdrempelige, kwalitatieve kinderopvang aanbieden in Brussel.

De werking rond opleiding en tewerkstelling van medewerkers uit kansengroepen maakt hier integraal deel van uit.

Respect voor diversiteit en eigenheid en het geloof in de positieve groeikansen van elk individu zijn hierbij belangrijke waarden.

WERKING

Elmer biedt kinderopvang aan ouders die nood hebben aan deeltijdse, voltijdse, occasionele, kortdurende of urgentie-opvang.

Elmer geeft prioriteit aan ouders die opleiding volgen, plots werk gevonden hebben of om sociale, medische of pedagogische redenen nood hebben aan kinderopvang. Daarnaast richt Elmer zich ook naar werkende ouders uit de buurt, met als doel een sociale mix te bereiken.

De begeleiding van de kinderen gebeurt door een gemengd team van gekwalificeerde en (nog) niet-gekwalificeerde medewerkers. Deze laatste volgen de opleiding “Begeleider Kinderzorg” in het C.V.O., afdeling Tweedekansonderwijs van Anderlecht.

INHOUD

Inleiding	4
Kinderen & ouders	5
Cijfers	5
Toegankelijkheid	8
Pedagogische werking	9
Ouderwerking	26
Wijkwerking, netwerkvorming en samenwerking	32
Centrum voor inclusie	42
Huis van het Kind	45
Medewerkers	47
Elmer als lerende organisatie	51
Preventie	55
Infrastructuur	57
Logistiek	58
Kwaliteit en kwaliteitscontrole	59
Financieel en bestuur	61
Besluit	62

INLEIDING

We zijn blij ons jaarverslag van 2023 voor te stellen. Zoals steeds is dit het resultaat van het werk van velen.

We versterkten dit jaar onze overtuiging om te vertrekken vanuit de observatie van de kinderen. Door gerichte observaties kregen we zicht op de interesses van kinderen. Op basis van deze observaties en de verhalen van de kinderen startten we projecten op, die soms weken of maanden hun weg gingen. Hierdoor creëerden we een leeromgeving die zowel uitdagend als plezierig was.

Onze samenwerking met ouders blijft een kernwaarde: we geloven dat een open dialoog en wederzijds vertrouwen de basis vormen voor het welzijn van zowel het kind als het gezin. We ontwikkelden verschillende initiatieven om ouders te betrekken bij het dagelijkse leven in Elmer, die niet alleen informatief waren, maar ook de betrokkenheid en het vertrouwen verhoogden.

Daarnaast is onze band met de buurt verder verdiept. We zijn blijven inzetten op projecten die de verbinding tussen de kinderopvang en de lokale omgeving versterken, met als doel een ondersteunend netwerk voor alle gezinnen te creëren.

De nieuwe opdracht als Huis van het Kind opende nieuwe mogelijkheden om het Vroeg en Nabij-verhaal in praktijk om te zetten.

Onze medewerkers zijn de ruggengraat van Elmer. In 2023 hebben we sterk ingezet op professionele ontwikkeling en welzijn, met regelmatige opleidingen en ondersteuning om hen te helpen groeien in hun rol. Door te investeren in hun vaardigheden en motivatie zorgden we ervoor dat ze dagelijks het beste van zichzelf konden geven. Het werken met projecten, zoals Erasmus+, zorgde voor vernieuwing en verdieping.

Met trots kijken we terug op een jaar waarin Elmer niet alleen een fijne plek voor kinderen en ouders was, maar ook een levendig middelpunt van samenwerking en gemeenschap.

Over dit alles getuigen we graag in dit rapport. Veel leesplezier!

KINDEREN & OUDERS

CIJFERS

199 vergunde plaatsen

402 kinderen

190 gesubsidieerde plaatsen

34.794 aanwezigheden

175 Agentschap Opgroeien

15 Actiris

16 kinderen met specifieke ondersteuningsnoden

84,1%
bezettingsgraad

55 jonge kleuters (tot 3,5 jaar)

55,2%
kwetsbare gezinnen

59 dringende opvang

14 plots werk

16 plots opleiding

18 gebruikelijke opvang valt plots weg

11 acute crisis in gezin

2,14 kinderen op
1 plaats / jaar

1,26 kinderen op
1 plaats / maand

28,3% van de gezinnen in Elmer beschikt niet over een erkend diploma secundair onderwijs.

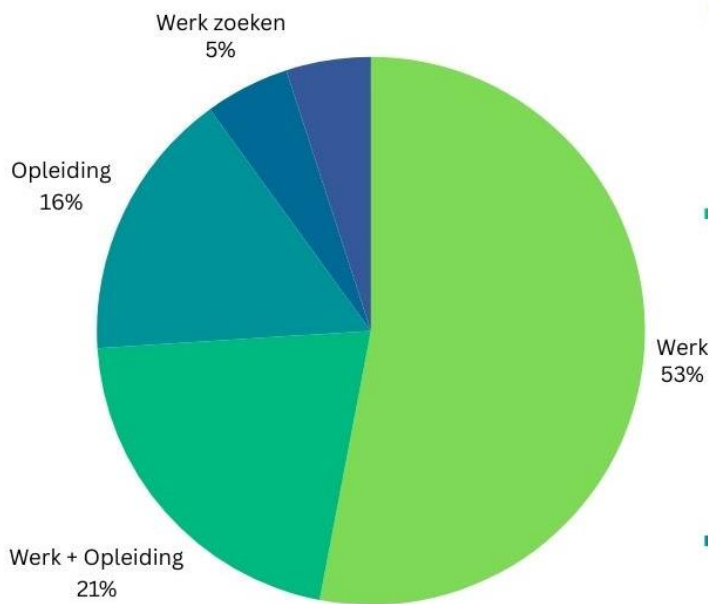
25,8% van de bereikte gezinnen is een-oudergezin.

NL

In 53,4% van de gezinnen is minstens één van de ouders het Nederlands voldoende machtig (=B1)

REDEN VAN OPVANG – 2023 – ELMER

■ Werk

34,2% van de werkende ouders is tegelijk ook een kwetsbaar gezin

17,6% van deze werkende ouders is alleenstaande.

■ Opleiding

71,6% van de gezinnen waar minstens één ouder opleiding volgde, heeft een profiel van kwetsbaarheid.

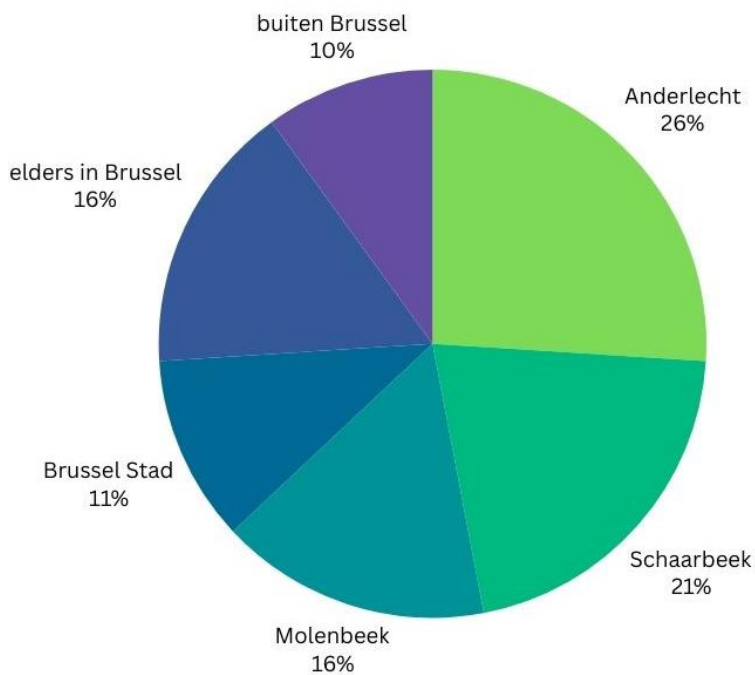
65,5% van de ouders in opleiding heeft een laag inkomen.

31% van deze ouders in opleiding is alleenstaande

■ Sociaal

5% van de kinderen komt enkel om sociale, medische of pedagogische redenen naar Elmer.

WOONPLAATS – 2023 – ELMER

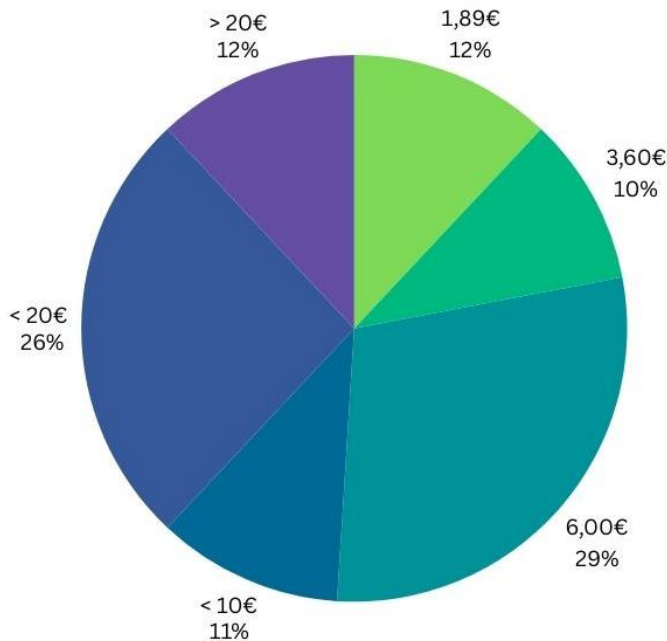
■ Buurtopvang

74% van de gezinnen woont in de gemeente waar zich een Elmer bevindt. 5 % in grensgemeenten.

■ Buiten Brussel

10% van de kinderen woont buiten het Brussels Gewest. Dit zijn kinderen van medewerkers van Elmer, kinderen die verhuisd zijn in de loop van hun verblijf in Elmer, kinderen in acute gezinscrisis en kinderen met specifieke zorgnoden.

GEZINSINKOMEN – 2023 – ELMER

Tarieven

De inkomstarieven zijn een indicatie voor het gezinsinkomen.

Minimumtarief

51 % van de gezinnen in Elmer betaalde één van de minimumtarieven (1,89€, 3,60€ of 6,00€).

In de loop van 2023 beslisten we voor 23 kinderen een "OCMW-tarief".

Laag inkomen

48% van de ouders in Elmer had in 2023 een laag inkomen (def K&G).

Mix

Elmer streeft naar een mix van gezinnen en bereikt dan ook gezinnen met een hoog inkomen.

ORIGINE – 2023 – ELMER

Geboorteplaats moeder

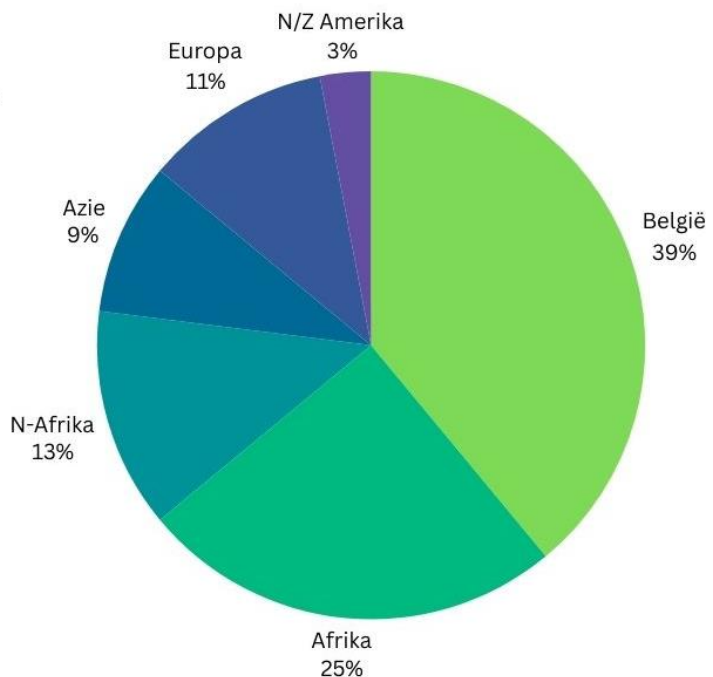
De geboorteplaats van de moeder geeft een indicatie van de diversiteit bij de gezinnen.

Geboortelanden

We registreerden 52 verschillende geboortelanden

Naast België zijn dat 16 Afrikaanse landen, 15 Europese, 12 Aziatische (en Midden-Oosten), 4 Noord of Zuid-Amerikaanse en 4 Noord-Afrikaanse.

De andere meest vertegenwoordigde geboortelanden waren Marokko, Guinée, Congo, Kameroen, en Tibet (China).

TOEGANKELIJKHEID

Beschikken over kinderopvang betekent sociale steun voor ouders. Sociale steun verlaagt het stressniveau, een negatieve factor bij het opvoeden van kinderen. Breed toegankelijke kinderopvang is bijgevolg heel belangrijk voor vele gezinnen.

Men spreekt over de 7 B's van toegankelijkheid: Bruikbaarheid - Beschikbaarheid – Betaalbaarheid - Bereikbaarheid – Bekendheid - Begrijpbaarheid – Betrouwbaarheid. Door deze aan te pakken verlaagt men drempels. Cruciaal om rond deze B's te werken is betrokkenheid tonen op elke ouder, vanaf de eerste kennismaking en daarnaast een sterke vertrouwensband uitbouwen: eerlijke communicatie, ondersteuning, een luisterend oor, empathisch en participatief handelen. In eerdere jaarverslagen lichtten we toe hoe we in Elmer concrete invulling geven aan deze B's.

Een belangrijke methodiek in kader van toegankelijkheid is onze wekelijkse permanentie op dinsdagvoormiddag. Het is de vestigingsverantwoordelijke van de vestiging die aanwezig is en de ouders ontvangt. Ook samenwerkende partners zijn op de hoogte van dit moment en kunnen ouders makkelijk toeleiden.

Elmer heeft een aantal dringende opvangplaatsen (DOP in vakjargon). We engageren ons om op jaarbasis minstens 54 dringende opvangplaatsen in te vullen.

Voor een verantwoordelijke is de planning een grote en voortdurend wijzigende puzzel.

“Voor mijn kind kon starten in Elmer was het thuis heel moeilijk. Mijn partner en ik zijn uit elkaar gegaan en ik stond er alleen voor met 2 kinderen waarvan een peuter van 20 maanden. Ik had zoveel administratie te regelen dat ik soms een hele dag buiten was van het advocatenkantoor naar het OCMW en noem maar verder. Hoe kan je in deze omstandigheden een kind opvoeden? Ik heb hier geen familie en kan alleen maar op mezelf rekenen... Mijn kind moest soms een hele dag in de buggy zitten. Vaak heb ik hem een koek gegeven en mijn telefoon om zich bezig te houden...Nadien volgen de schuldgevoelens natuurlijk omdat dit niet meer gezond was!”
Mama van een peuter

“Mon enfant a commencé à Elmer vers l'âge de deux ans. J'ai gardé mon enfant pendant que je télé-travaillait car je ne trouvais pas de crèche. La situation devenait intenable, je le tenais tranquille en le laissant jouer sur mon téléphone...Lors d'une visite chez le pédiatre celui-ci constate que mon enfant présente un retard de langage. Il était aussi très renfermé sur lui-même et avait que très peu d'interactions avec nous. Nous avons un moment suspecté des troubles autistes... En me renseignant on m'a conseillé de passer à la permanence d'Elmer pour expliquer l'urgence de ma situation. Le médecin m'a fait un mot pour soutenir ma demande. J'ai enfin reçu une place. Après quelques jours à la crèche notre fils semblait aller mieux ; Il jouait mieux, commençait à s'intéresser aux livres, il mangeait bien. Un vrai soulagement et une renaissance pour notre famille.”
Ouder van een peuter

PEDAGOGISCHE WERKING

OPDRACHTEN

ZORGDRAGEN VOOR HET WELBEVINDEN VAN ELK KIND

AANBIEDEN VAN RIJKE ONTPLOOIINGSKANSEN VOOR ELK KIND

WERKEN AAN VERBONDENHEID

In kinderopvang combineren we zorg met educatie, “educare” dus.

In Elmer zetten we heel sterk in op de combinatie van de zorg en de emotionele ondersteuning en daarnaast de educatieve functie. Vooral deze laatste functie vraagt nog opbouw van expertise en kennis. Daarbij voelen we ons gesteund door ons partnerschap in verschillende Europese projecten. In 2023 liepen de projecten Narrate, over de narratieve benadering bij jonge kinderen, en Playing, rond het stimuleren van fantasiespel, af. De combinatie van deze 2 projecten, gevoed door de eerdere projecten Building Bridges, over het jonge kind en kunst in de publieke ruimte, en Equap, rond ouderparticipatie, bracht ons bij de ontwikkeling van de spelcirkel. Het denkwerk vertrok vanuit mooie praktijken met de kinderen en bespreking ervan in de pedagogische staf. Voor de grafische vormgeving konden we rekenen op de talenten van een collega, die professioneel bezig is rond digitale communicatie. Het doel is komen tot langdurige hoge betrokkenheid tijdens fantasiespel.

Met deze methodiek vertrekken we altijd van het observeren van de interesses van kinderen. Op basis hiervan bieden we triggers of aandachtstrekkers aan, die leiden tot spel. De interesses worden daarna verrijkt, verdiept, en uitgebreid door bijkomend materiaal aan te bieden en de kinderen te laten experimenteren en ontdekken. Hierbij staat taalaanbod centraal. De ouders worden ook betrokken. Belangrijk is het proces en niet het resultaat. Het documenteren is een must. De rol van de begeleider staat centraal. En doorheen het hele proces is reflecteren heel belangrijk.

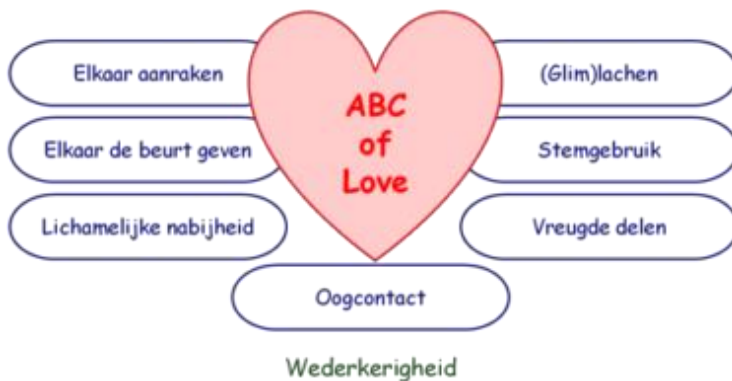
“Met de methodiek van spelcirkel heb ik geen stress meer om activiteiten te doen met kinderen. Ik krijg inspiratie van de kinderen! Wanneer ik vertrek van de interesses van kinderen, zijn alle activiteiten die ik doe goed voor hen! Het is magisch!” Agnès, begeleider Elmer West.

“Ik denk meer aan de ouderbetrokkenheid en aan activiteiten met levensecht materiaal. Zo zag ik dat de kinderen in mijn groep interesse hadden in “stapelen”. Ik informeerde de ouders over onze focus, zodat ze de fantasie van de kinderen over wat we in Elmer doen thuis herkennen. De ouders van L waren in een park, ze merkten dat hun kind bezig was met stapelen van lege flessen, ze trokken een foto en ze brachten die naar mij.”
Emily, begeleider Elmer Zuid

“Om tot ideeën van activiteiten met kinderen te komen, moet je tijd nemen, ruimte in je hoofd creëren, zoals een venster openen om alle ideeën te laten binnenkomen. Met die ideeën begin je te denken over wat je daarmee kan doen. Alles is goed, je probeert dingen uit en je ziet hoe de kinderen reageren. Het is gratis te proberen! Bij weinig betrokkenheid voeg je nieuwe materiaal bij, de variatie helpt om de betrokkenheid van kinderen te verhogen.”
Meltem, begeleider Elmer West

We waren intens bezig met de implementatie van de spelcirkel. In september merkten we echter dat dit niet lukte: te veel kinderen waren nieuw en aan het wennen. De begeleiders ervoeren stress en hadden ondersteuning nodig. Daarom zetten we de spelcirkel even on hold en focusten op het wennen en het welbevinden van de kinderen. We keerden terug naar onze basis met ABC of Love van MISC (Mediational Intervention Sensitizing Caregivers) van Pnina Klein. We gaan voor liefdevolle, sensitieve en zorgende begeleiding door de medewerkers, met een positieve benadering van elk kind. Het einddoel is het welbevinden van elk kind te verhogen. Met ABC of Love geef je een waardevolle boodschap aan het kind namelijk: “ik ben bij je, ik hou van je, ik deel je opwindning, ik geef je antwoord” en het is heel belangrijk. Het geeft een veilig gevoel aan het kind.

“Het welbevinden van baby J was heel zwak in het begin. Hij huilde heel veel, wou niet eten of niet slapen. Ik merkte op dat hij mij telkens opnieuw zocht: in mijn armen kon ik hem dan geruststellen. Ik begon hem in alles te betrekken, ik deed alles met hem samen in mijn armen: een boekje lezen met de kinderen met J in mijn armen, samen met de kindjes opruimen, de afwas doen, de andere kindjes eten geven, ... ik deed alles samen met hem. Wanneer hij genoeg vertrouwen had in mij, kon ik hem beetje per beetje loslaten, ik was nooit ver van hem, ik probeerde hem het gevoel te geven dat ik er was voor hem. Nu mag ik soms de groep verlaten, soms weent hij maar hij weet ook dat ik terugkom, ik vertel hem ook telkens wat ik ga doen. Ik deelde regelmatig ervaringen met de mama. Nu is zijn welbevinden zeer goed, hij speelt alleen of met de andere kindjes, eet aan tafel met iedereen, loopt overal en soms gaat hij wel eens dansen! Baby J .is ondanks de moeilijke start nu een vrolijke baby. Ik ben heel erg fier op zijn positieve evolutie. Hij is helemaal een ander kind geworden! Mama is ook heel blij en bedankt ons. Dit alles door heel veel aandacht, liefde en geduld. Dat werkt echt!”

Nathalie, begeleider Elmer Noord

“We blijven zoeken, we bieden verschillenden dingen aan om te zien wat geeft rust aan het kind. Soms duurt dat weken voor dat het kind zich veilig in de groep voelt. Dat vraagt dat de begeleiders liefdevol en geduldig blijven en geloven dat het in orde komt. We tonen de ruimtes, alle hoeken, kasten, schuiven, in de leefgroep. We bieden aan, we forceren niet...”

“De rituelen helpen ons, ze kijken naar wat andere kinderen doen en ze volgen, zoals slabbetje ophangen, tandenpoetsen, ... dat werkt als een magneet! Aan de ouders foto’s en filmpjes geven en met hen in gesprek gaan, om hen gerust te stellen en samen te zoeken naar oplossingen bij moeilijkheden, is het ook heel belangrijk!” Agnès, begeleider Elmer West.

In het kader van wennen is het belangrijk in contact te gaan met de ouders.

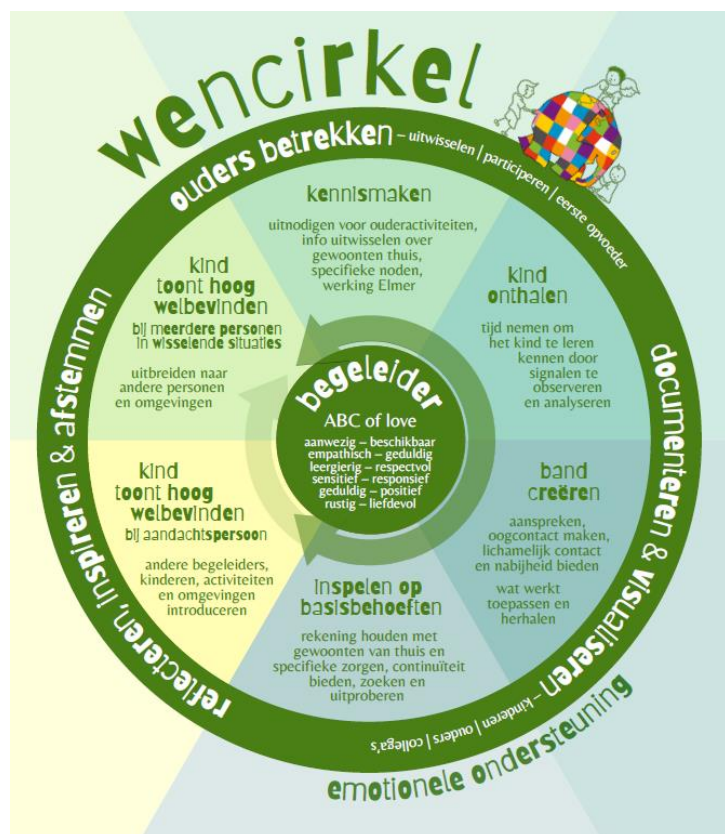
*“Op 7 december vond een spel- en ontmoetingsactiviteit van Baboes on tour plaats in Elmer Zuid. Een mama die haar kind na de vakantie voor het eerst naar Elmer kwam, was er ook. We gingen in gesprek. De mama gaf aan dat ze het spannend vond dat haar kind binnenkort naar de crèche kwam. Ze wilde graag weten hoe de groep van haar zoontje eruitzag. We gingen naar de groep waar de mama de begeleiders kon ontmoeten. Ze kon vragen stellen en de begeleiders legden uit hoe ze werkten. Dit stelde de mama gerust. Ze gaf ook aan dat ze 3 dagen wennen wat te kort vond. De begeleiders waren flexibel en gingen in op de behoeften van de mama.”
Felicité, stagiair 2de jaar Pedagogie van het Jonge Kind*

Uit deze verhalen en uit de reflectie-momenten in de zoektocht naar manieren om het welbevinden van elk kind te verhogen, zagen we analogie met de spelcirkel: zoeken naar wat het kind nodig heeft en daarop inspelen, wat werkt herhalen, ouders betrekken, reflecteren, documenteren, de centrale rol van de begeleider, etc... Zo ontstond het idee om een instrument te bedenken dat kan helpen om de handelingen in kader van de emotionele ondersteuning bij kinderen vast te leggen, als een kader, zoals de spelcirkel. Zo kwamen we bij de wencirkel.

Op basis van de goede praktijken stelden we een eerste versie van het instrument op. Daarna keerden we terug naar de begeleiders en andere pedagogische medewerkers, voor aanvullingen over inhoud en lay-out.

Het instrument is nu ongeveer klaar voor de definitieve lay-out.

De wencirkel is, zoals de spelcirkel, een verzameling van goede praktijken en de handelingen die werken om aan emotionele ondersteuning te werken en een hoog welbevinden van het kind te bereiken.

Het welbevinden is de basis. Een kind moet zich eerst goed en veilig voelen. Een kind dat zich goed voelt, gaat beginnen spelen en tonen wat hem/haar interesseert. Op dat moment kunnen we dan op zijn/haar interesses inspelen en zo de ontwikkeling beter stimuleren. Onze spelcirkel is een goede methodiek om dit te bereiken en de wencirkel gaat daaraan vooraf.

Volgend jaar zullen we dan, naast de spelcirkel, ook aandacht hebben voor implementatie van de wencirkel. Het zal niet moeilijk zijn, want bijna alle pedagogische medewerkers en begeleiders hebben deelgenomen aan de ontwikkeling van het document.

In de loop van het jaar stapten we in een nieuw Europees project, STEAMWORKS, met drie andere landen namelijk Portugal, Zweden en Italië. We gaan werken rond Science, Technologie, Engenieering, Art en Mathematics bij heel jonge kinderen. Het doel is om via het introduceren van “wetenschappen” (eigenlijk gewoon rijke ervaringen) de kinderen tot verwondering en nieuwsgierigheid te stimuleren. Daardoor worden ze aangezet om te leren en te ontdekken en bouwen ze zelfvertrouwen op.

Samen met die landen gaven we de eerste fase vorm. Het accent zal liggen op het aanbieden van een rijke taal gebaseerd op wat te kinderen doen. We observeren de kinderen met de bril van “actiewoorden”. Die actiewoorden linken we geleidelijk aan aan fysische fenomenen en zullen dienen als basis om activiteiten te bedenken om de ontwikkeling van het kind nog beter te stimuleren.

Het deelnemen aan Europese projecten is een grote kans voor ons om ervaringen uit te wisselen en te leren van elkaar over het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind. In dit kader gingen 7 medewerkers van Elmer in december naar het hoge Noorden in Pitea (Zweden) voor een jobshadowing. De collega's in Pitea zijn immers al een tijdje bezig rond STEAM met jonge kinderen. Onze medewerkers-ambassadeurs deden veel inspiratie op om zelf aan de slag te kunnen gaan. In de loop van het verslag komen we nog regelmatig terug op dit project, dat mooi aansluit bij onze ervaringen met de spelcirkel.

Elke vestiging legde verder eigen accenten in hun werk met de kinderen, vanuit de talenten en het engagement van de medewerkers.

ELMER NOORD

HET SLAPEN BIJ BABY'S

Voor baby's kan het leren slapen in de kinderopvang een uitdaging zijn. De overgang naar een nieuwe omgeving brengt vaak stress en onzekerheid met zich mee, wat een directe invloed heeft op hun slaapgedrag. In Elmer begrijpen we deze moeilijkheden en streven we ernaar om hoge stress bij jonge baby's te vermijden door een zorgvuldige en kindgerichte aanpak.

Een van de belangrijkste methoden die we bij Elmer hanteren, is het aanbieden van een lange wenperiode voor zowel het kind als zijn ouders. Deze wenperiode is cruciaal omdat het de baby de kans geeft om geleidelijk aan de nieuwe omgeving en de begeleiders te wennen, op zijn eigen tempo. Dit proces verloopt in nauwe samenwerking met de ouders, waardoor er een vertrouwde basis wordt gelegd, die de baby helpt om zich veilig en geborgen te voelen.

In deze wenperiode nemen we uitgebreid de tijd om de specifieke slaaprituelen, slaapritmes en slaapbehoeften van elk kind te leren kennen en te respecteren. Elk kind is uniek, en slaapgewoonten kunnen sterk variëren. Daarom is het essentieel dat we ons aanpassen aan het individuele ritme van de baby en niet proberen om deze in een standaard schema te dwingen. Dit respect voor het natuurlijke slaappatroon van de baby helpt om een rustige en ontspannen omgeving te creëren waarin de baby gemakkelijker in slaap kan vallen. Intern vraagt deze visie voldoende aandacht, zoals regelmatig overlegmomenten voorzien tussen de medewerkers om informatie over de noden van het kind uit te wisselen, vragen van ouders te bespreken...

“Het was heel belangrijk voor mij om op zoek te gaan naar strategieën om de slaapgewoonten van kinderen te ontwikkelen. Ik denk dat het een constant werk is om kinderen te helpen met hun slaapgewoonten - iets wat heel belangrijk is in de neurologische ontwikkeling van kinderen. In al die tijd heb ik kunnen zien dat het cruciaal is om in team te werken, om elk kind en zijn gewoonten te leren kennen en beetje bij beetje een routine op te bouwen dat hen in staat stelt om op een gezonde manier uit te rusten.”
Loreto, begeleider

Dit proces kan enkele weken duren. Gedurende deze periode is geduld en consistentie van cruciaal belang. Door een vaste routine en vertrouwde gezichten te bieden, helpen we de baby om zich veilig te voelen en vertrouwen op te bouwen. Dit vermindert de stress en helpt hen om uiteindelijk rustig in slaap te vallen.

“Toen mijn dochter in de opvang is gestart, was ik niet zo van bewust van haar slaapritueel. Thuis deed ik een aantal dingen instinctief zonder er echt over na te denken. Tijdens de wenmomenten werd ernaar gevraagd, samen met de kindbegeleider hebben we hierover gesproken. Mijn dochter had veel noden om in te slapen (stilte, donker, wiegen, nadien handje vasthouden...). Haar referent stelde veel vragen, ik kreeg de tijd om rustig te vertellen hoe ik het thuis deed. Tijdens de eerste dagen mocht ik haar zelf in de opvang in slaap doen, zo kon ze langzaam wennen aan het bed in de opvang. Ik mocht ook haar slaapzak en laken meebrengen met de geur van thuis. Ik kwam onder de middag borstvoeding geven, alles is langzaam gegaan, van 2 uurtjes in de opvang naar een halve dag en zo verder zonder stress, mijn dochter slaapt nu in een bed in de opvang zonder probleem.”
Ouder van L

START VAN PEUTERS MET MOEILIJK GEDRAG

In 2023 konden we meerdere kinderen plaats geven dankzij de “dringende opvang” plaatsen. Het ging vaak om peuters waarvan ouders op heel korte termijn op zoek waren naar een plaats omwille van diverse redenen, zoals crisissituaties thuis, plots uit huis werken, ... De ouders gaven aan hoe moeilijk het was thuis om een peuter op te voeden wanneer je als ouder weinig mentale ruimte hebt. Ouders vertelden dat het moeilijk was om grenzen te stellen, te zorgen voor regelmaat of gewoon gezonde eetgewoontes te garanderen.

De start van de peuters in Elmer had iets gemeen: druk gedrag, niet aan tafel willen eten, gooien met speelgoed, weinig concentratie, ... Opvallend voor ons team was de snelle positieve evolutie naar rustiger gedrag, meedoen met het onthaaliedje, interesses tonen tijdens de pedagogische activiteiten, mee eten aan tafel en in eigen bedje slapen naast de andere kinderen. Voor ons was de conclusie heel eenvoudig: de duidelijke routines en activiteiten, eet- en slaapmomenten hadden een positieve invloed

op het gedrag van de peuters. De begeleiders gebruikten ook duidelijke rituelen en liedjes om van het éne moment naar het ander te gaan. Dit gaf de kinderen een bepaalde rust.

Routines zijn een essentieel onderdeel van het leven in de kinderopvang. Net als volwassenen, voelen peuters zich gerustgesteld en veilig wanneer ze weten wat ze kunnen verwachten. Onze vaste schema's voor maaltijden, dutjes, activiteiten en vrij spel bieden een stabiele structuur die kinderen vertrouwen geeft en hen helpt zich beter te oriënteren in hun dag.

Een bijzonder bevredigend aspect van deze routine is de positieve invloed ervan op de eet- en slaapgewoonten van de kinderen. Naast deze praktische voordelen biedt de routine kinderen ook een gevoel van veiligheid en emotionele stabiliteit. Weten dat ze kunnen vertrouwen op een consistent schema, zorgzame en professionele volwassenen om hen gedurende de dag te begeleiden, helpt hen zich zelfverzekerd te voelen en hun autonomie te ontwikkelen.

Het was een bron van voldoening en trots voor ons team om getuige te zijn van deze ontwikkelingen.

“Toen mijn kind in Elmer kon starten, had ik veel stress omdat ik wist dat mijn zoon heel moeilijk gedrag had thuis. Hij wil geen groente of fruit eten, alleen pasta en altijd voor de tv anders eet hij niet en maakt grote crises. Na de wendagen, die stapsgewijs zijn verlopen mocht hij een halve dag blijven en nadien een volledige dag. Ik was echt verbaasd van de gesprekken die ik had met de begeleiders. Ze waren positief over mijn zoon, hij hielp zelf mee met de opruim van het speelgoed. Hij at ook aan tafel met de andere kinderen. Ik zag tijdens de kennismaking dat ze voor alle momenten een liedje hadden. De kinderen mochten zelf heel veel dingen alleen doen in Elmer... Er hing ook een tijdslijn van de dag met foto's waar hij samen met de kindbegeleider naar kon kijken. Ik heb heel wat ideeën van de opvang ook thuis geprobeerd zoals hem alleen laten eten in plaats van hem zelf te voeden. Op een paar maanden de tijd had mijn kind heel veel nieuwe dingen geleerd, thuis was hij ook rustiger en veel minder koleriek.”

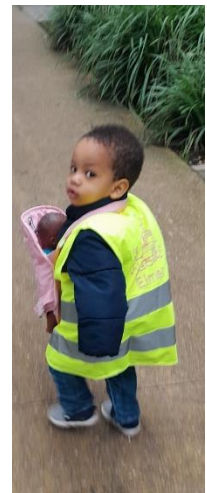
Mama van een peuter

DE SPELCIRKEL

In de groep van Nathalie werden Aisha en Miro grote broer en zus. De kinderen waren hier erg mee bezig. Daarom ging Nathalie hiermee aan de slag: aan de hand van de spelcirkel deed ze allerlei activiteiten met de kinderen, vertrekkend vanuit deze interesse. Ze startte met een kamishibai-verhaal over een nieuwe baby in huis. Daarna bood ze allerlei materialen aan rond verzorging van baby's: washandjes en zalf voor de poep, luiers, flesjes en poedermelk, een potje. De babypop ging mee uit wandelen. Ze nodigde ook de mama's met hun baby uit in de leefgroep.

De activiteiten werden gedocumenteerd in de leefgroepen, met foto's op een zwart bord, dat uitgehangen werd op een zichtbare plek. Hierdoor konden we het contact met de ouders bevorderen. De foto's lokten de curiositeit van de ouders uit. Ze stelden vragen en zo gingen ze in een gesprek met de begeleiders over de pedagogische activiteiten met hun kinderen. De begeleiders nodigden ouders ook uit om erover te praten.

Nadat de kinderen in de tuin een regenworm vonden en bestudeerden gingen Nahid en Gadija, samen nadenken hoe ze die ervaring van de kinderen konden vasthouden en uitbreiden. Ze gingen op zoek naar meer 'kriebeldiertjes' in de tuin en vonden ook enkele slakken. In één van de reflectiemiddagen met pedagogisch begeleider Frieda, dachten we samen na wat we de kinderen nog konden aanbieden. Het zou interessant zijn de leefwereld te ontdekken van de rupsen, slakken en insecten. We schaften namaak-insecten aan, en lieten ze los in zand, pasta, water, ... Wat eten de diertjes? Waar leven de diertjes? Met kleine pincetten en vergrootglas, gingen onze kleine biologen op zoek. Dat leverde hele leuk spelmomenten op, zowel binnen als buiten.

"In het begin dacht ik: "Hoe moet ik nu veel verschillende activiteiten vinden met rupsen enzo. Maar de collega's gaven me inspiratie tijdens een pedagogische middag. Dan ben ik gewoon dingen gaan proberen en eens iets gaan zoeken op Pinterest. Maar het waren vooral de kinderen zelf die me door hun spel nieuwe ideeën gaven"." Nahid, begeleider

SPELMATERIAAL MET OPEN EINDE

Loose parts zijn kosteloze materialen die zeer waardevol zijn voor de kinderen om te ontdekken en te exploreren. Voorbeelden zijn kurken, lege flesjes, dozen, papiersnippers, boomschors, Open eind speelgoed is speelgoed dat de fantasie van kinderen prikkelt. Voor dit speelgoed bestaan er geen vaste regels of structuren. Enkele collega's volgden er een vorming over bij Speelmakers. De inspiratie die ze op de vorming opdeden, wakkerde de verzamelwoede aan. In alles zagen we plots speelkansen. Dit resulteerde in een nieuwe materialenkast met kant en klaar gevulde dozen met kosteloze materialen en open eind speelgoed. De begeleiders kwamen deze meer en meer halen om hun pedagogisch uur boeiend in te vullen en ook hun fantasie groeide. We zagen mooie combinaties van verschillende dozen en materialen, maar ook van kosteloze materialen met klassiek speelgoed of voorwerpen uit het echte dagelijkse leven. Er werden nog meer materialen mee gebracht.

En de kinderen? De leefden zich helemaal uit met voelen, vullen, gieten, bouwen, ... Wij en zij zijn nog lang niet uitgespeeld!

VAN WARM ONTHAAL TOT GROTE VERWONDERING EN SPELPLEZIER

Een warm onthaal is cruciaal wanneer een kind start bij de kinderopvang. Het zorgt voor een gevoel van veiligheid en geborgenheid, wat essentieel is voor zowel het kind als de ouders. Bij de start van een

kind in de kinderopvang loopt dit niet altijd gemakkelijk; het vraagt veel inspanning van de collega's, ouders en ook het kind zelf. Het kan soms een lang proces zijn.

In leefgroep 5 startte een kind dat het in het begin erg moeilijk had. De begeleider besloot hem eerst gedurende een periode te observeren. Ze keek naar zijn interesses, waar hij zijn aandacht op richtte en wat hem kalmeerde, zodat hij zijn emoties kon uiten. Tegelijkertijd besprak ze dit met zijn moeder en collega's, ze zocht een manier om hem een gevoel van veiligheid en welzijn binnen de kinderopvang te bieden. Na een paar observaties binnen de groep

zag ze dat de kinderen veel interesse hadden in keukengerei. Ze besloot de leefruimte zo in te richten dat er veel rijke elementen werden aangeboden. Ze zette een buffet neer met verschillende keukenspullen. Vervolgens ging ze samen met de kinderen op de grond zitten en observeerde ze hun reacties en speelde mee. We concludeerden dat de kinderen interesse hadden om zelf te drinken, te snijden op een bord, dingen aan te raken, te ruiken, enzovoort. Daarom gingen we met de kinderen naar de markt. Tijdens het bezoek lieten we de kinderen zelf fruit en groenten kiezen waar ze zich tot aangetrokken voelden. Ze hebben al het gekozen fruit en groenten aangeraakt, geroken en geproefd.

We merkten op dat de kinderen bijzondere interesse toonden in de citroen. Daarom dachten we: waarom niet een experiment doen daarrond? We begonnen eerst de citroen te schillen en vervolgens te persen, zodat er sap uitkwam. Het sap werd in de vriezer gezet. Daarna plaatsten we de schillen in een doorzichtige doos en lieten hen deze na een paar dagen bekijken. De schil werd rot. Het bevroren citroensap veranderde in een vast blokje. De kinderen hielden het in hun handen en merkten op dat het smolt en dat het een smaak had en ook dat het zaadjes bevatte. Het ijsblokje gleed ook uit hun handen. Ze probeerden ermee te experimenteren en prutsten er tal van dingen mee uit.

ELMER ZUID

KUNST VOOR DE ALLERKLEINSTEN

Emotionele en educatieve ontwikkeling staat centraal in het leven van de allerjongsten. Kunstzinnige en creatieve activiteiten dragen bij aan ontwikkeling, zowel thuis als in de opvang. In onze opvang stimuleren we zo de talenten van baby's en peuters, én die van de begeleiders.

In Elmer zetten we sterk in op kunst en cultuur en halen onze inspiratie onder meer uit de pedagogiek van Reggio Emilia, het gedachtengoed van de Italiaanse pedagoog en filosoof Loris Malaguzzi: de honderd talen. Naast de liefde is kunst de tweede taal waartoe iedereen de kans moet krijgen ze te ervaren. Elmer vertrekt vanuit de ruimte als derde pedagoog waarbij ons kinderdagverblijf zo wordt vormgegeven dat het kinderen uitdaagt om te experimenteren en te ontdekken.

Dat we dit niet alleen kunnen, is vanzelfsprekend. Samenwerken is hierbij erg belangrijk: Een inspirerende partner waarmee we

“Het is onbegrijpelijk hoeveel plaatsen gericht naar kinderen werken met felle rode, groene, gele kleuren... het overprikkelt kinderen en laat weinig ruimte aan hun fantasie. Als je overal figuurtjes van Micky Mouse hangt, heb je een andere insteek dan wanneer je de muur wit laat en je er werken van de kinderen kan ophangen. Materiaal waarmee je werkt komt ook veel beter tot zijn recht als je het op een mooie, neutrale houten tafel kan leggen.”
Gerd Lannoo, verantwoordelijke Elmer Zuid

““Het ABC-huis is een open en dynamisch onderzoekscentrum rond kunst, cultuur en educatie, toegankelijk voor mensen van alle leeftijden. ABC wil de ontwikkeling van kinderen mee ondersteunen vanuit een specifieke architecturale context met een sterke interne logica, een ruimte die hen op een directe en open manier stimuleert en sensibiliseert. Samen met de partner die haar ruimte wil aanpakken, onderzoekt ABC de noden en mogelijkheden van de infrastructuur, en ontwerpt specifiek meubilair, aangevuld met boeken en spelmaterialen.” (www.abc-web.be)

samenwerken, is Arts Basics for Children (ABC), gelegen in Schaarbeek en met een Brussel-brede werking.

Onze lokalen werden een 8-tal jaar

geleden gerenoveerd en heringericht in samenwerking met het ABC-huis. Na de inrichting werkten we op een duurzame basis verder samen met ABC. Ieder maand verwelkomen we kunstenaars van ABC om workshops te geven aan de begeleiders. Deze vorming op de werkvloer is erg belangrijk. De begeleiders leren zo op een andere manier denken, spelen en met materialen aan de slag te gaan. Het is ook een meerwaarde dat ABC hun materiaal steeds een tijdje achterlaat zodat begeleiders er verder mee aan de slag kunnen. Voor ABC is het dan weer prettig dat de inrichting van het kinderdagverblijf hun workshops ondersteunt.

In nasleep van het project “van kleins af aan”, waarvoor we samen met het Huis van het Kind Anderlecht een 3-jarige subsidie kregen, vonden de samenwerkende kunstenaars nog steeds de weg naar Elmer. Het is een wederzijds leren en verwonderen. Voor de participerende kunstenaar is het de eerste keer dat hun werk gepresenteerd wordt aan kinderen. Door deze lerende ervaring kunnen

“Je voelt meteen dat je in het kinderdagverblijf te gast bent en we gedragen ons dan ook zo. We kijken hoe de kinderen op onze aanwezigheid reageren, wat bij elk kind anders is. Ik stap altijd binnen met een vorm van afstand en probeer dan langzaam contact te maken door gewoonweg aanwezig te zijn en duidelijk te maken dat ik aanspreekbaar ben, zonder me op te dringen. Zolang je je authentieke zelf bent, zoeken de kinderen geleidelijk aan zelf contact.”

Sonia Si Ahmed – Cie SQueezz S, Uit: interview met Lasso

ze zich in een veilige context fragiel opstellen en experimenteren. Voor begeleiders en kinderen is het soms ook de eerste keer dat ze in verwondering komen door muziek, theater, dans, Een wederzijdse win-win!

SPELCIRKEL – BOUWEN

In 2023 hebben we bij peuters 3 een heel jaar lang gewerkt rond het project ‘bouwen’. We kwamen gradueel tot dit thema vanuit het project ‘vervoer’. Zo merkten de begeleiders op dat tijdens vrije spelmomenten de kinderen erg veel interesse toonden in het stapelen van auto’s. Later werden dat dan bouwblokken of materialen die als *trigger* werden aangeboden. Bij het aanbieden van een *trigger* observeren de begeleiders wat er met het aangeboden

materiaal wordt gedaan, zonder daarbij te sturen. Zo exploreerden de kinderen onder andere kartonnen dozen en piepschuimblokjes. Ze gingen ook aan de slag met materiaal van het ABC-huis.

In een later stadium brachten de begeleiders levensechte bouwmaterialen binnen.

Ook de ouders brachten allerlei materialen mee. Zo kwam er behangpapier in de leefgroep, waar de kinderen op schilderden en een zelf gebouwd huis mee behingen.

We experimenteerden tot we het perfecte recept vonden om zelf cement te maken (met zand, water en hooi!). Ze maakten zelf bouwblokken waarmee ze een gevel bouwden. Met bloem en water maakten ze lijm om piepschuimblokken aan elkaar vast te maken.

Om tot verdieping te komen droomden de begeleiders van een bezoek aan een werf, maar de omstandigheden lieten het op dat moment helaas niet toe. De kinderen kwamen tot veel fantasiespel. Zo hebben ze allerlei materialen vervoerd met kruiwagens.

ELMER WEST

BUITEN

Buiten zijn is veel meer dan alleen spelen; het is een manier voor kinderen om te groeien, te experimenteren, te ontdekken en nieuwe uitdagingen aan te gaan. Het helpt onze baby's en peuters om hun motorische vaardigheden te ontwikkelen en risico's te leren inschatten.

De kinderen genieten van deze momenten, ongeacht het weer. Regen, zon of sneeuw: we grijpen elke kans om naar buiten te gaan, de wereld te verkennen en de natuur te ontdekken. Dat doen we zowel in onze eigen tuin als op de stadsakker bij onze burens van Groot Eiland en op wandel

in het nabijgelegen Ninoofsepoort-park.

CREA

Geïnspireerd door Elmer Zuid richtten we een creahoek in, in het onthaal. Hier krijgen de kinderen de kans om in kleine groepjes te experimenteren met verschillende materialen en technieken. Het enthousiasme was al snel merkbaar – zowel bij de peuters als bij de baby's. Zij kwamen vaak aan het raam kijken, duidelijk geïnteresseerd in wat er gebeurde.

Soms probeerden de baby's zelfs stiekem naar buiten te glippen als de deur naar het onthaal openging. Uiteraard waren ze meer dan welkom om deel te nemen, en hun nieuwsgierigheid werd beloond. Dit heeft gezorgd voor een positieve dynamiek en

meer interactie tussen de leefgroepen, waardoor de kinderen van elkaar bijleerden.

POTJES-RITUEEL

Wanneer het kind interesse toont en ouders vragen stellen rond zindelijkheid start de transitie om op het potje te gaan. Ouders krijgen een zindelijkheidszak van Elmer met een pop, ondergoed, hemdjes, potjes, een brochure rond zindelijkheid, een prentenboek en een “plaspoort”. Diezelfde zak gebruiken wij s ’morgens om op het potje gaan.

Martin is graag alleen in de badkamer, hij imiteerde ons!

SPELCIRKEL

Door de methodiek van de spelcirkel te gebruiken, hebben wij veel van kinderen geleerd. Wij merkten dat observeren ons helpt om creatiever te zijn. Als startpunt vertrokken wij vanuit hun interesses; steeds verdiepen, experimenteren en ontdekken we met hen om te eindigen in hun wereld. Kijken met ogen van kinderen is een fijne ervaring waar wij dagelijks kunnen van groeien.

ELMER IN DE STAD

OPEN EIND MATERIAAL

Vanuit het Erasmusproject Narrate, gingen we aan de slag met open eind materiaal. Als trigger is dit materiaal enorm fijn. Je kan er alle kanten mee op. Het is materiaal dat de fantasie prikkelt. Zonder vaste betekenis, maar waar ieder kind het eigen spel kan verzinnen en een eigen invulling aan kan geven. Denk aan materialen als zand, takken, dennenappels, linzen, ongekookte pasta, ...

Op de planningsdag in augustus gaven we de aanzet voor het gebruiken van tuff trays. Dit zijn een soort tafels die je op de grond of op hoogte kan plaatsen. Een ingesloten ruimte voor open spel, groot genoeg waardoor groepsspel wordt aangemoedigd. Samen met de begeleiders spraken we over het belang van het presenteren van het materiaal: wat nodigt uit om deel te nemen en moedigt aan om nog dieper in het spel te gaan.

In onze stockageruimte voor materialen, installeerden we rekken met verschillende bakken. In die bakken verzamelden we materialen. Bijvoorbeeld een bak rond de boerderij met mais, stro, mandjes, dieren, ... Het zijn materialen die los van elkaar gebruikt kunnen worden maar ook kunnen worden gecombineerd. Het is fijn als je niet naar alle materialen moet zoeken, maar dat er een aanbod is waar

je op kan terugvallen. We werkten verschillende “thema’s” uit en verzamelden heel wat ideeën in een map. Het plan is om jaarlijks enkele extra bakken toe te voegen.

We merken dat de kinderen enorm gestimuleerd worden tot spel bij het gebruik van dit open eind materiaal. Door de tuff tray te leggen, weten ze dat er iets leuks aankomt. Het presenteren zorgt dan weer dat je je activiteit ook kan starten met een momentje van kijken en observeren. Hoe de kinderen de materialen bekijken, aanraken, wat er gezegd wordt.

“We merkten dat M. thuis met andere dingen speelt dan we hadden gedacht. Hij is meer aangetrokken tot de echte materialen, of tot materialen zoals bloem of zand. We zagen een activiteit bij de peutergroep, waarbij ze net die materialen gebruikten. Niet het gekende plastic speelgoed dat je overal ziet. We zagen echt dat M. helemaal in de activiteit opging. We proberen nu thuis ook meer zo een materiaal toe te voegen aan zijn spel.” Ouder M

SPELCIRKEL

Graag nemen we je mee in het verhaal vanuit de peutergroep. Begeleiders hadden een activiteit aangeboden met aarde, dieren en papiersnippers. Bij het observeren van wat de kinderen deden, merkten we op dat ze nestjes maakten voor de dieren. Toevallig zagen we de week nadien, bij het bezoeken van Sint-Monika, het woonzorgcentrum in de buurt, een duif op zijn nestje zitten. De kinderen waren enorm geïnteresseerd. Het maakte een grote indruk.

Tijdens de weken nadien richtten we de ruimte in met foto's van verschillende vogels. We voegden ook taal toe door andere woorden te gebruiken. Niet gewoon vogel maar duif, kip, kalkoen, kuiken... We schakelden de bibliotheek in om extra boekjes rond vogels te voorzien.

Een kindje was aan het spelen en deed alsof een vogel uit een ei kwam. Weer was er een enorm toeval. De kinderen speelden op het terras en bleek dat er kleine vogeltjes uit het nest waren gevallen. Ze zaten op ons terras en de kinderen waren getriggerd om ze te bekijken. Samen zongen we liedjes voor de “baby-vogels”.

We zochten ook aansluiting met de ouders. Een uitstap naar de kinderboerderij in het Maximiliaanpark, met extra aandacht voor het pluimvee, was een schot in de roos: samen de dieren ontdekken.

Het verhaal bleef zich verder ontwikkelen. De kinderen gingen bij het buitengaan telkens op zoek naar dieren. Zo ontdekte A. insecten op het terras. “Mier, Mier”. Waarna onze technisch medewerker Abdessamad een insectenhotel installeerde voor onze

*“Voor mij was het enorm fijn dat ik mijn ervaringen met anderen mocht delen. We hebben samen met de kinderen zoveel mooie momenten gehad. Om dat te kunnen aantonen dat je door kinderen te observeren en door bewust activiteiten te kiezen, echt intensief spel kan verkrijgen, dat is tof. Soms moeten we zoeken, of vinden we niet direct wat de kinderen nu écht bezighoudt. Maar dat zoeken is net wat het ook voor ons boeiend maakt.”
Hanae, begeleider Elmer in de Stad*

kinderen. En zo kon een tweede spelcirkel verdergaan.

De kers op de taart voor de begeleiders, was het presenteren van hun eigen ervaringen en materialen op de disseminatiedag (zie verder bij Erasmus-projecten). Partners uit het werkveld konden komen luisteren naar de verhalen van onze begeleiders.

DAGELIJKSE DINGEN

We willen ook graag kort de dagelijkse dingen in de aandacht brengen. Heel veel momenten van de dag leveren enorm mooie interacties op met de kinderen. Soms gaat het over kleine momentjes zoals het samen

buiten fruit eten als het mooi weer is, tot het samen boekjes lezen, of de verwondering tijdens een uitstapje als we werkvoertuigen tegenkomen. Elk moment is van belang!

OUDERWERKING

OPDRACHTEN

DE OUDER IS DE EERSTE OPVOEDER

SAMEN OPVOEDEN

MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE MOGELIJK MAKEN

ONTMOETING MOGELIJK MAKEN

Ouderbetrokkenheid en -participatie maken deel uit van de dagelijkse werking van Elmer.

Het start bij de missie, waarden en opdrachten van Elmer. De ouders krijgen hier steeds een eigen plaats. In alles wat we doen willen we de betrokkenheid en de participatie van de ouders stimuleren: tijdens de intake, het wennen, bij het maken van zachte overgangen, ...

We proberen op verschillende manieren zicht te krijgen op de verwachtingen van de ouders: dagelijks tijdens de breng- en haalmomenten, tijdens tevredenheidsgesprekken, via een schriftelijke bevraging.

Opmerkingen of suggesties die we horen, registreren we om de werking van Elmer te verbeteren.

De ouders zijn goed vertegenwoordigd in het bestuur. Ze brengen de waardevolle stem van de stakeholder van de ouders binnen in bestuursbeslissingen. Daarnaast maken de ouders ook gewoon deel uit van de teams: in kader van het opleidings- en tewerkstellingsluik zijn de ouders een dankbare bron voor recrutering. Eenmaal afgestudeerd als begeleider stromen velen door naar een vaste functie binnen Elmer.

ELMER NOORD

LICHT EN DONKER

In maart organiseerden we een educatieve ouder-activiteit in al onze leefgroepen met als thema "Licht en Donker". Het doel van deze activiteit was om de peuters bewust te maken van de concepten licht en donker en hen te laten experimenteren met ver-

"Voor mij is het de eerste keer dat ik mijn kind heel geconcentreerd zie spelen en ontdekken. Thuis hebben wij ook speelgoed hé, maar hier is hij in een andere omgeving en er is ander materiaal voor hem. Ik vind het zelf ook wel fijn om hier te zijn, en te mogen ervaren hoe het hier in zijn leefgroep is." Papa M.

schillende lichtbronnen. Tegelijk wilden we de ouder-kindrelaties versterken en de ontwikkeling van de baby's en peuters bevorderen. We begonnen de activiteit met een verkenning van verschillende materialen die met licht en donker te maken hebben. We zetten materialen zoals zaklampen, kunstkaarsen, gekleurde stenen en blokken, reflecterende objecten en doorschijnende materialen klaar. Ouders en peuters konden samen experimenteren met deze materialen en ontdekken hoe ze licht en schaduwen konden creëren. Dit stimuleerde hun nieuwsgierigheid en zintuiglijke waarneming.

We hadden een projector ter beschikking met zwarte figuren, die op de witte schuifdeur geprojecteerd werden. De peuters waren gefascineerd door de bewegende schaduwen en probeerden ze na te bootsen met hun eigen lichaam. We lieten de peuters ook kennismaken met de lichtbak, met

"Heel uitnodigend voor de ouders en vooral voor de kinderen." Mama J.

verschillende transparante materialen en vormen in kleur. De peuters waren gefascineerd door de heldere kleuren en het licht dat door de materialen scheen. Ze konden experimenteren met het stapelen en sorteren van de vormen.

INFOMOMENT ROND PROJECT VISJES

Een van de opdrachten voor stagiairs kinderzorg was om een ouderactiviteit te organiseren. Lenka bood in leefgroep 5 aan de ouders een hapje en een drankje aan. Intussen vertelde ze hen over de activiteiten in kader van het project "visjes". Samen met het team van de leefgroep maakte ze een (mini)tentoonstelling met foto's, boeken, knutselwerkjes, ...

VOORLEESWEEK

De Voorleesweek, jaarlijks georganiseerd door 'Iedereen leest' vinden we in Elmer Noord de ideale kans om voorlezen en genieten van boekjes samen met kinderen en hun ouders onder de aandacht te brengen. Met de hulp van de stagiairs van Don Bosco nodigden we in de verschillende groepen

(groot)ouders uit om een zelfgekozen boek te komen vertellen.

Een 10-tal ouders ging enthousiast in op deze uitnodiging. Niets is boeiender dan een nieuw boek dat de kinderen nog niet kennen en een andere verteller, een andere stem, een verhaal met veel geluiden of zelfs gebaren van de verteller, ... De kinderen waren vol aandacht. We maakten er telkens gezellige momentjes van waar kinderen, ouders en begeleiders samen van konden genieten.

WINTERFEEST

Tijdens ons winterfeest creëerden we naast een feestelijke sfeer ook drie verschillende spelworkshops. Ouders hadden de vrijheid om te kiezen waar ze wilden spelen of welke workshop ze wilden bijwonen. Het was werkelijk een zalig moment waarop iedereen samenkwam en genoot van de speelse interactie tussen ouders, kinderen en medewerkers. Wat dit feest extra speciaal maakte, was dat ook de oudere broers en zussen konden deelnemen aan de workshops. Op die manier werd

het een inclusief en gezellig samenzijn voor de hele familie.

ELMER ZUID

Naast een aantal creatieve activiteiten in het project 'dieren', ging de leefgroep van de baby's op uitstap naar de boerderij het Neerhof. De kinderen zagen paarden, ezels, varkens, kippen én koeien. Ze waren laaiend enthousiast maar vooral heel blij dat ze deze speciale ervaring konden delen met avontuurlijke mama's en papa's. Een geslaagde ouderactiviteit!

Op de laatste dag van de zomervakantie vond ons zomerfeest met het thema "Elmer aan zee" plaats. Zowel ouders, kinderen als begeleiders voelden zich net op vakantie aan zee. Er waren strandballen, het strand (zandbak) en zelfs de Brusselse wafels met suiker en slagroom! Wat een lekkernij. Daarnaast was er ook een snoezelruimte voor de babies en een creatieve workshop voor babies en peuters. Deze workshop was voor zowel kinderen als ouders en hield in om met gerecycleerd

materiaal vlinders te maken. Tot slot was er ook een Beach-Photoshoot waar je leuke gezinsfoto's kon nemen, met natuurlijk een zon-zee-strand decor. We namen ook afscheid van de peuters die naar school vertrokken op 1 september. Ze mochten op het podium en kregen zelfs een diploma!

Als afsluiter van een project gingen we met peuters en ouders picknicken in het park van de Veeartsenij-site.

We organiseerden oudercafés rond verschillende thema's, zoals gezonde voeding, ouderontbijten, een winterfeest, ...

ELMER WEST

UITSTAPPEN NAAR DE STADSBOERDERIJ

Na een eerste bezoek aan de stadsboerderij in het Maximiliaanpark kregen we de smaak te pakken en gingen we er meer regelmatig heen. We maakten er een fijne wandeling van. Ter plaatse konden de kinderen de dieren en het boerderijleven ontdekken, terwijl ouders en begeleiders elkaar beter leerden kennen en informatie uitwisselden.

Daardoor zijn de uitstapjes én leerrijk voor de

kinderen én waardevol voor de ouders. Omdat het even stappen is vanuit Elmer West koppelden we er een picknick aan vast.

ZOMERFEEST

Ons zomerfeest was weer een groot succes! Er waren hapjes en drank. Ouders hielpen om de kinderen te schminken. Ouders en kinderen konden dansen op leuke muziek. We telden meer dan 35 ouders die genoten van het moment, het mooie weer en de ambiance in de tuin.

ELMER IN DE STAD

GREAT ARTS FOR GREAT KIDS

Vanuit het Erasmusproject Building Bridges, nemen we nog altijd mee dat kinderen nooit te klein zijn om geprikkeld te kunnen worden. Een bezoekje naar een expo of museum mag volgens ons dan ook niet ontbreken. Met een klein groepje kinderen en ouders gingen we daarom naar de expo Great Arts for Great Kids. Hier werden

bekende werken voorgesteld op kindermaat. Het was geen grote expo maar wel perfect om de kinderen te prikkelen.

Omdat Elmer in de stad ook dichtbij andere musea ligt, konden we regelmatig uitstapjes maken in de buurt. Zo heeft de garderobe van Manneke pis daarom voor onze kinderen en ouders, geen geheimen meer.

MAXIMILIAANPARK

We gingen verschillende keren op uitstap naar het Maximiliaan-park, op vraag van ouders, kinderen en begeleiders. Telkens gingen we te voet. We maakten er een heuse uitstap met picknick van. Eerst wandelden we tot de kinderboerderij zelf. Daar gingen we rond, om de dieren te bezoeken. Soms was dit onder leiding van een medewerker van het Maximiliaanpark. Daarna sloten we af met een

“Ik ga graag mee op uitstap naar de boerderij. Zo heb ik ook de kans om tijdens het middageten met andere ouders te praten. Ik heb bij het ophalen of bij het brengen, niet altijd de tijd om een praatje te slaan.” Mama L:

medewerker van het Maximiliaanpark. Daarna sloten we af met een

lunch ter plaatse. Boterhammen, warme soep, verse groentjes om te knabbelen en een stukje fruit als dessert.

ZOMERFEEST

Op het zomerfeest kwamen bijna alle ouders langs. We aten samen iets lekkers, dansten met de kinderen en hadden fijne gesprekken. We stelden de spelcirkels van de afgelopen periode voor én zorgden voor wat extra uitleg rond de methodiek. Veel ouders gaven aan dat dit nuttige informatie was. Ze konden via de spelcirkel ook zien waar de kinderen op dat moment mee bezig waren.

BEZOEK AAN DE KLEUTERSCHOLEN IN DE BUURT

Naar jaarlijkse traditie gingen we enkele keren op bezoek in de kleuterschool vlakbij. De bezoekjes zorgden voor een kennismaking van ouders en kinderen met de kleuterklas. De school gaf boeiende informatie. Daarnaast mochten de kinderen in de klas spelen. We merken dat ouders altijd met enorm veel vragen zitten. Het is daarom erg fijn dat de kleuterjuf tijd maakt om deze te beantwoorden.

“Het helpt ons om een schoolkeuze te maken, door al eens langs te kunnen gaan. We merken dat je zo al een eerste gevoel krijgt over een school, wat helpt om die transitie van opvang naar school gemakkelijker te maken. Het is fijn dat de kinderen al eens in de klas kunnen spelen.”

Mama M

Tot vorig jaar gingen we enkel bij de kleuterschool van Sint-Joris langs. Sinds dit jaar mogen we ook langskomen bij het Sint-Jan-Berchmansinstituut. We werden er warm ontvangen.

WIJKWERKING, NETWERKVORMING EN SAMENWERKING

OPDRACHTEN

ELMER ALS ACTIEVE PARTNER IN DE BUURT

ELMER ALS OEFENPLAATS VOOR SAMENLEVEN

LOKAAL NIVEAU

Op lokaal niveau is Elmer steeds op zoek naar mogelijke samenwerkingen met partners uit de buurt. Elke buurt is anders en dit schept overal nieuwe mogelijkheden.

ELMER NOORD

UITSTAPPEN MET HUIS VAN HET KIND NOORD

Huis van het kind Noord en Elmer Noord gingen samen op uitstap naar de zoo van Planckendael. We deden ook een boottocht naar Vilvoorde. Deze initiatieven bezorgden gezinnen met kinderen, die in kwetsbare situaties leven, een

onvergetelijke en leerrijke dag. Door nieuwe ervaringen op te doen, verbreden de kinderen hun leefwereld. Het evenement stond in het teken van samenhang, plezier en het creëren van waardevolle herinneringen.

We gingen met meer dan 30 gezinnen naar Planckendael! De ouders hadden de mogelijkheid om met elkaar in contact te komen en ervaringen te delen. Ze gaven positieve feedback over de organisatie en het aanbod.

Door samen te werken met het Huis van het Kind en onze middelen te bundelen konden we meer gezinnen bereiken.

SAMENWERKING MET HUIS VAN HET KIND EN PARTNERS

Elmer Noord en Huis van het Kind Noord huizen onder 1 dak. Dit vergemakkelijkt de samenwerking rond concrete gezinnen. Latifa, de verantwoordelijke van Elmer Noord, gaat regelmatig op bezoek tijdens een Baboes-moment. Ze praat er met de aanwezige ouders. Op deze manier legt ze op informele wijze een link tussen het Huis en de kinderopvang. Hierdoor geraken ouders meer vertrouwd met het concept kinderopvang, waardoor ze na een tijdje de vraag stellen naar een plaats. Omgekeerd wijst Latifa ouders die (nog) geen plaats vonden in de kinderopvang door naar het aanbod van het Huis, waar de kinderen kunnen socialiseren met andere kinderen en de ouders andere ouders ontmoeten en uitwisselen over hun dagelijkse zorgen. We merken dat deze kinderen, wanneer ze kunnen instromen in de kinderopvang, vlot de overgang maken en sneller wennen.

Op de maandelijkse partnervergadering worden praktische zaken besproken, maar ook gemeenschappelijke gezinnen komen aan bod. Via dit forum leggen we kortere lijnen tussen de verschillende partners: de verpleegkundige van Agentschap Opgroeien kan aangeven dat er noden zijn in een gezin, waardoor dringende kinderopvang nodig is. Latifa zorgt er dan voor om deze kinderen prioritair plaats te geven.

ELMER ZUID

BABOES ON TOUR, EEN CIRCULEREND SPEL – EN ONTMOETINGSPROJECT IN ANDERLECHT

Begin 2023 ontstond het idee om een laagdrempelig, inclusief en creatief spel-en ontmoetingsproject op te zetten in samenwerking met verschillende partnerorganisaties te Anderlecht. We voelden de nood bij vele gezinnen. Omdat er zo weinig aanbod was binnen de gemeente, leek het opzetten van zo'n project een evidentie.

Huis van het Kind - Paul Janson, Huis van het kind - Kuregem (vroeger: Huis der Gezinnen), het Gemeenschapscentrum De Rinck en Elmer Zuid sprongen met heel veel enthousiasme op de kar - of buggy 🛒. Deze vier partnerorganisaties zorgden voor een goede voorbereiding alvorens het project officieel te starten. Na het maken van een kersvers logo, het bestellen van heel wat speelgoed en natuurlijk het kiezen van een naam, konden we in september 2023 van start gaan met een grote KICK-OFF in GC De Rinck. Dit was een groot succes en zette de toon voor de komende maanden. BABOES *on tour* bereikt een heel divers publiek en dankzij hulp van de partnerorganisaties zorgen we ervoor dat elke organisatie een kwaliteitsvol BABOES *on tour*-moment kan organiseren met voldoende begeleiders. Missie geslaagd dus!

Bovendien is het ook belangrijk om te onderlijnen dat BABOES *on tour* niet zomaar een spel- en ontmoetingsmoment is waar kinderen gratis en vrij kunnen spelen met het beschikbaar speelgoed en materiaal. Er zijn ook creaworkshops voor ouders én kinderen in de aanbieding. Deze creaworkshops worden gekozen op basis van het “thema van de maand”. Zo’n workshop wordt af en toe georganiseerd en tijdig aangekondigd. Een belangrijk element van BABOES *on tour* is dat we de relatie tussen ouder en kind voorop willen stellen. We motiveren ouders om samen met hun kind in verbinding te gaan door middel van spel. Zo kunnen ouders en kind(eren) elkaar ontmoeten in een nieuwe en prikkelende ruimte. Dat is de essentie en het hoofddoel van BABOES *on tour*.

Volg ons op Instagram om op de hoogte te blijven van onze activiteiten; https://www.instagram.com/baboes.on.tour_1070/.

GOOD MOVE – NAAR EEN LEEFBARE BUURT

Reeds jaren hebben we een nauwe samenwerking met Cultureghem. Het deelnemen aan de Ketmet, het samen ontwikkelen van een aanbod voor de allerjongsten: de snoezelbox. We werkten intensief samen in een Erasmus+ project ‘Building Bridges’, waar onze band nog sterker werd.

In samenwerking met het Huis van het Kind Anderlecht ontwikkelden we de ‘Straat van het Kind’. De drukke Herzieningslaan, waar Elmer gehuisvest is, werd voor even verkeersvrij. Het Vadrouille-project van Cultureghem past helemaal in het teruggeven van de straat aan het kind. De mobiele keuken werd opgesteld en kinderen kregen de kans om samen met het team van Cultureghem pannenkoeken en lekkere fruit smoothies te maken. We kunnen al een paar jaar rekenen op deze fijne samenwerking.

In 2023 staken we samen met asbl Gilbard de koppen bij elkaar om de middenberm van onze straat ‘kind- en speelvriendelijker te maken’. Via een participatief project met bewoners en kinderen kwamen we de noden en behoeften van de buurt te weten. Met deze behoeften gingen kunstenaars aan de slag en ontwikkelden ze speelelementen. Door dit blijvend aanbod zijn er meer speelmogelijkheden in de straat. Om dit te stimuleren kwam Cultureghem wekelijks op woensdag met een spel- en eetaanbod.

Regelmatig kwamen de ouders de kinderen ophalen op het speeleiland in de straat in plaats van in de opvang. Zo versterkten ook de ouders de buurt.

Cultureghem verbindt kinderen en hun ouders. Hun open blik en enthousiaste samenwerking zorgen ervoor dat de buurt een fijnere woonplek wordt. Door samenwerking bereiken we meer: extra aanbod, meer betrokken ouders, toevallige voorbijgangers, meer interactie, sterke sociale cohesie, ...

ELMER WEST

TUINCAFÉ

Het tuincafé van Elmer West is ontstaan tijdens de corona-periode, waar we gezinnen de kans gaven veilig buiten te spelen. Het evolueerde naar een maandelijks tuincafé op zaterdagochtend (eigenlijk huis- en tuincafé, want ook de leefruimten werden gebruikt). Het was steeds een succes, met dank aan Evelien die de uitnodigingen via sociale media communiceerde. Niet alleen ouders van Elmer West, maar ook andere ouders met jonge kinderen kwamen spelen. Sommige zaterdagen waren er zo veel ouders dat wij naast de tuin van Elmer ook gebruik maakten van de moestuin van onze burens van Atelier Grooteiland.

MIMA

Twee keer per jaar biedt het MIMA-museum om de hoek een nieuwe expositie. In 2023 konden we “Local Heroes” verkennen en “Studiolo” van Jean Jullien. Telkens geven deze exposities nieuwe spelimpulsen voor de kinderen. MIMA geeft ons de kans om wekelijks op vrijdag met enkele kinderen de expositie te verkennen. We observeren de kinderen en nemen mee wat hen interesseert.

Sien Verstraeten

ELMER IN DE STAD

MET-X

De babygroep was binnen de spelcirkel bezig rond muziek en geluid. We zochten naar een plaats waar de kinderen mochten experimenteren met instrumenten. We kwamen uit bij Met-X, een organisatie waar kinderen, jongeren en volwassenen samen komen om muziek te maken. Enerzijds leren ze er muziek spelen, anderzijds is het een plaats voor ontmoeting. We mochten samen met ouders en kinderen langskomen om de instrumenten te gebruiken. Een klein groepje ouders ging die dag mee op stap. De kinderen konden er hun muzikale talenten tonen!

“Ik zag A. op een andere manier bezig dan thuis. Hij kon samen met de andere kinderen andere dingen ontdekken. Ik wist niet dat deze plaats hier was. Het nodigt me uit om nog langs te komen met hem.” Papa A

SINT-MONIKA

Twee-wekelijks blijven we naar het rust- en verzorgingstehuis Sint-Monika gaan. Het is een fijne wandeling er naartoe. We kunnen er in de tuin spelen, op bezoek gaan in de kamers van de bewoners en doen er activiteiten in de zaal. Samen met de begeleiding van het rusthuis kijken we naar welke thema's aan bod kunnen komen.

Zo hadden de bewoners aangegeven dat ze het fijn vonden met de kleinsten iets samen te doen. Ze vonden het tof om babietjes te verzorgen. De peuters namen daarom hun eigen “baby” mee in de draagdoek. Die werden dan gewassen, verzorgd en aangekleed samen met de bewoners.

VOORLEZEN

Tijdens de voorleesweek worden ouders altijd uitgenodigd om voor te komen lezen. Dit mag in de eigen thuistaal. Dit jaar kregen we ook de vraag van het Huis van het Nederlands, onze achterburen, om te komen voorlezen met enkele leerlingen van de Nederlandse les. Ze konden op deze manier oefenen aan hun taal én ook iets terugdoen voor de kinderen die ze buiten zien spelen op het terras. Het was een fijne voorleesweek. Er wordt ook bekeken of er een duurzame manier van samenwerken kan ontstaan.

REGIO BRUSSEL

Voor V.G.C. nam Elmer dit laatste jaar van de legislatuur het voorzitterschap van de Adviesraad Gezin waar, met Sandra Vandermespeel als voorzitter. Deze raad adviseert het gezinsbeleid van Min. Vandenbrandt, collegevoorzitter van de V.G.C.. We kregen terugkoppeling in verband met onze adviezen rond het reglement infrastructuur en het reglement subsidies

Huis van het Kind Brussel. Verder maakten we een tussenevaluatie van de werking van de Adviesraad, kregen we informatie over de toekomst van de Brede School en van de buitenschoolse opvang in Brussel. Samen formuleerden we beleidsaanbevelingen voor de volgende legislatuur. Bij de bespreking van het toekomsttraject Kinderopvang zag de Adviesraad veel mogelijkheden en kansen voor Brussel, maar ook ernstige bezorgdheden, zoals de voorrangregels voor werkenden en de impact daarvan op de sociale functie van de kinderopvang. V.G.C. kan een rol spelen bij de creatie van een forum waarop noodzakelijke uitwisseling rond deze thema's gebeurt.

Onze 3-jarige opdracht rond inclusieve kinderopvang van V.G.C., aanvullend op de erkenning als Centrum voor Inclusie van Agentschap Opgroeien, ging zijn 2de jaar in.

Daarnaast tekenden we in op een nieuw project van V.G.C., nl. "Praktijkcentra Leren en Werken". Met 10 andere organisatoren engageerden we ons om elk 4 "aspirant-kinderbegeleiders" in geco-statuuat aan te werven en de nodige werkervaring aan te bieden, naast hun opleiding tot kinderbegeleider in C.V.O.. Een uitbreiding van ons opleiding-werktraject dus (zie verder).

Het loket kinderopvang wordt in Brussel georganiseerd door de vzw Samenwerken aan kinderopvang Brussel. Elmer neemt er sinds de start een bestuursfunctie op. Verder waren we actief lid in de verschillende regiogroepen en in de werkgroep trap 3, kinderopvang voor kwetsbare gezinnen.

Samen met deze organisatie organiseerden we de werkgroep Toegankelijkheid en Inclusie, met ruim 30 Brusselse kinderdagverblijven.

Na een trage opstart, waarbij de Gezinsbond de tijd nam om zijn nieuwe functie te verkennen, kregen we in juli 2023 eindelijk de "middelen en mandaten" die we reeds lange tijd vroegen, om het Huis van het Kind Noord in ons gebouw in Schaarbeek zelf te beheren. De Gezinsbond zorgde voor een intensieve overlegstructuur, waardoor alle Brusselse partners

samenwerkten aan een gedeelde visie vanuit een gezamenlijke opdracht. Onze activiteiten staan verder in het verslag.

We blijven nauw betrokken bij het Baobab-project van Eva Bxl, waar Brusselaars de kans krijgen de opleiding kleuteronderwijs in een alternerend werktraject te volgen. Nu en dan stroomt een afgestudeerde kinderbegeleider van Elmer door naar dit project. Daarnaast maken we deel uit van de kerngroep.

We deelden ook onze knowhow als sociale werkgever in het kader van het project "Samen voor een diploma".

BOVENLOKAAL

Vanuit de actiegroep van de eerste 1000 dagen mochten we iemand (van Elmer!) afvaardigen in de werkgroep rond het Toekomsttraject Kinderopvang, op initiatief van Min. Crevits. Het werd een intensief traject vertrekkend vanuit het Europees kwaliteitskader voor de kinderopvang. De groep was heel divers samengesteld met vertegenwoordiging van alle mogelijke stakeholders. De aanwezigheid van een organisator zoals Elmer, die vanuit de eerste hand inbreng kon doen rond de verschillende thema's bleek erg belangrijk. We hebben echt het gevoel om het hele proces mee vorm gegeven te hebben. De resultaten van het toekomsttraject worden in maart 2024 voorgesteld.

Gelinkt aan dit traject werden ook werkgroepen opgericht rond beleidsvoerend vermogen (B.B.V.) en rond het nieuw op te richten graduaat met als werktitel "Educatief medewerker Jonge kinderen". Ook in deze werkgroepen droeg Elmer een steentje bij, vanuit de eigen jarenlange ervaring.

Ondanks de opstart van het toekomsttraject kinderopvang bleef het ook dit jaar nodig om aan de alarmbel te trekken voor het belang van het jonge kind en voor de sector van de kinderopvang. Er moest dringend een impuls komen om de sector te stutten. Vele kinderopvangvoorzieningen waren genoodzaakt hun openingsdagen en -uren te beperken door een tekort aan medewerkers. Werken in de sector van de kinderopvang onder de huidige omstandigheden is een zware job met veel verantwoordelijkheid, en dus ook weinig aantrekkelijk. Vele vacatures bleven maandenlang openstaan. Dit alles zorgde voor grote druk bij de jonge gezinnen, die rekenden op de kinderopvang.

We verwachtten veel van de septemberverklaring van de Vlaamse Regering. Om onze verwachtingen kracht bij te zetten, organiseerden we met andere partners, zoals de vakbonden en het Crisis-kabinet Kinderopvang, een ludieke actie voor ouders en kinderen op het Martelarenplein. Het

was een mooie actie, met eerder weinig aandacht van de pers. Kinderopvang bleek geen hot item meer te zijn. Uiteindelijk zorgde de septemberverklaring voor een eerste echte boost om de kind-begeleiderratio naar beneden te halen. Spijtig genoeg ging dit samen met een heel asociale maatregel rond toegankelijkheid van de kinderopvang. Er werd de facto een streep getrokken door de sociale functie van de kinderopvang. Dit wordt zeker een strijdpunt in de komende periode.

Vanuit een lange traditie van samenwerken met V.B.J.K. nam Elmer een bestuursfunctie op in de organisatie. We zijn er immers van overtuigd dat we de innoverende kracht van een sterke inhoudelijke speler zoals het V.B.J.K. broodnodig hebben om de kwaliteit van voorzieningen voor jonge kinderen te versterken.

Vanuit het O.M.E.P. (Organisation Mondiale pour l'éducation préscolaire), ondersteund door het Prins Filip Fonds, kregen we de kans om duo's van verantwoordelijken en begeleiders tijdens een tweedaagse te laten jobshadowen in andere voorzieningen voor het jonge kind (kinderopvang en kleuterschool) in de 3 Belgische taalgemeenschappen. We bezochten voorzieningen in Kelmis, Hergenrath, Luik, Seraign en Gent. Zelf ontvingen we collega's uit Hergenrath, Seraign, Antwerpen en Gent. De vele studiebezoeken leidden tot een rapport met aanbevelingen voor de Opvang en Onderwijs voor Jonge kinderen in de 3 gemeenschappen van België <https://omep-belgium.be/assets/uploads/aanbevelingen-OMEP.pdf>.

EUROPEES

Elmer neemt reeds jaren deel aan Europese uitwisselingen en studiebezoeken. Naast het feit dat dit heel leuk is en vaak een aanleiding tot nieuwe en versterkte contacten zowel binnen Elmer, als met andere Belgische en internationale partners, hebben deze uitwisselingen ons heel sterk geïnspireerd op vele domeinen van onze werking: de pedagogische werking, participatie van ouders, samenwerking met de buurt, ... Van elk project zijn elementen blijven hangen in onze aanpak.

Het project PLAYING werkte rond het concept van play-based learning, toegespitst op fantasiespel, en rond de ontwikkeling van een internationale peer-review methodiek. In het NARRATE-project ontwikkelden we een handboek met theorie en good practices rond de narratieve benadering, zelfevaluatie-instrumenten en

Deze goede van, van konden jongere materiaal en voegden Dankzij de drukken in een

2023 betekende we een groot Hogeschool Brussel.

een publicatie van verhalen van kinderen. laatste publicatie werd door Elmer in banen geleid. We maakten er een boek

kinderen voor kinderen. Kleuters uit Zweden en Estland zelf aan de slag met tekeningen en poezie. Voor de kinderen van Italië en België, vertrokken we van foto- van hun verhalen en belevenissen. We bewerkten deze er een poëtische weergave van hun verhaal aan toe. Erasmus+ middelen konden we het boek laten mooie uitgave. Vraag ernaar via info@elmer.be !

ook het einde van deze projecten. In juni organiseerden disseminatie-event in Campus Kanal van de Erasmus Begeleiders getuigden met veel enthousiasme over hun ervaringen,

hoe ze met de kinderen aan de slag gingen. Tegelijk presenteerden we onze spelcirkel, waarin de 2 projecten samengebracht werden in een handige tool. We ontvingen veel lovende feedback over dit initiatief.

“Wij kwamen met enkele docenten naar de voorstelling van de spelcirkel in juni. Het bleek een erg fijne manier van werken op een pedagogische manier met kinderen. We werden geïnspireerd door jullie spelcirkel en zijn er ondertussen ook mee aan de slag. We gebruiken dit als voorbeeld met de studenten.”

K, docent Karel de Grote Hogeschool Antwerpen

Verder waren we ook partner in het GREELCO-project, een “Green Learning Community” met vooral landen uit Oost-Europa. We kregen digitale opleiding rond het maken van filmpjes en werkten 5 korte beeldverslagen uit om onze werking digitaal voor te stellen. De digitale studiebezoeken volgen in 2024.

2023 betekende tegelijk de opstart van het STEAMWORKS-project. Dit project tekenden we zelf uit met het V.B.J.K. en met partners in Zweden, Portugal en Italië. Met dit project willen we kinderen aanzetten tot verwondering en nieuwsgierigheid, door hen te laten experimenteren met natuurlijke materialen rond fysische fenomenen. Het vertrekpunt is wat we kinderen zien DOEN. Daarbij breiden we hun ervaringen uit en vergezelen we dit met nieuwe woorden. Bijzonder aan dit project is dat

het zich volledig focust op de jongste kinderen van 1 tot 3 jaar. Dit is een uitdaging voor onze Europese partners, omdat zij vaak projecten doen met kinderen van kleuterleeftijd. Nog veel te ontdekken en te experimenteren dus! Daarom gingen we eind december met enkele begeleiders, verantwoordelijken en de pedagogisch ondersteuner naar onze partner in Pitea, Zweden, om ideeën op te doen en het project binnen Elmer te kunnen kickstarten. Hun pedagogische coach, Lena, was immers al aan de slag rond deze thematiek. We konden 2 volle dagen kijken, ontdekken en leren, en met veel bagage en ideeën terug naar huis komen.

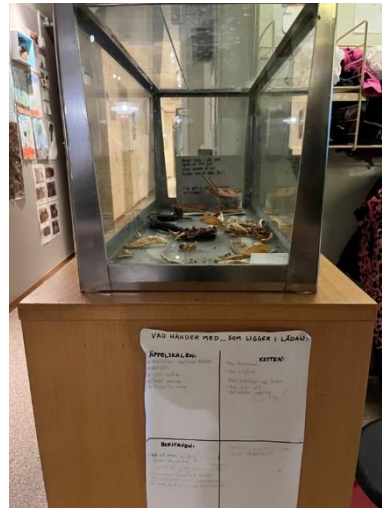
“Het presenteren van het materiaal viel me erg op. Zo zorgen we dat de kinderen door de inkleding intenser kunnen spelen.” Nathalie, Begeleider

“De kinderen krijgen veel vertrouwen en ruimte om te experimenteren, falen, zich te bezeren. Kinderen gebruiken ook messen, hamers, zagen, nagels...” Agnes, begeleider

“De activiteiten doen we op zich ook wel. Maar er wordt daar enorm verdiept. Bijvoorbeeld rond bubbels: je moet niet enkel gewoon schuim of bubbels maken, maar je kan ook andere dingen doen. Zoals met een dopje in klei kan je ook bubbels maken.” Emily, Begeleider

“Er is een ruimte speciaal voor de begeleiders waar ze wekelijks 1 tot 4u tijd hebben om te studeren, aan activiteiten te werken; de uren variëren wekelijks en afhankelijk van de situatie.” Fatma, verantwoordelijke

“Het was opvallend en goed hoe ze met kleine groepen werken. Het was blijkbaar om goed te kunnen observeren, wat ook de betrokkenheid van de kinderen vergroot. Ze vinden het ook essentieel om elke week samen te zitten om over activiteiten te reflecteren: ideeën uit te wisselen, activiteiten te plannen, enzovoort.” Astrid, verantwoordelijke

“Ik heb goede inspiratie opgedaan over hoe je tot woorden kunt komen en hoe je die woorden kunt gebruiken om aanzet te geven tot activiteiten met kinderen en taal te stimuleren. Mijn eerste uitdaging is nu om de begeleiders te ondersteunen bij het werken volgens de principes van STEAMWORKS: (doe)woorden vinden, opschrijven, reflecteren en daarop voortbouwen om de kinderen uit te dagen en hun ontwikkeling beter te stimuleren. Met aandacht voor processen, veranderingen, de natuur, en in afstemming met onze spelcirkel.” Frieda, pedagogisch ondersteuner

CENTRUM VOOR INCLUSIE

OPDRACHTEN

MIN. 7 KINDEREN MET SPECIFIEKE ZORGEN OPVANGEN, MET MIN. 750 AANWEZIGHEDEN

PRO-ACTIEF OPNAMEBELEID VOEREN

KNOWHOW DELEN MET MIN. 7 ANDERE KINDEROPVANGVOORZIENINGEN

SAMENWERKEN MET DE LOKALE OVERHEID IN FUNCTIE VAN INCLUSIE

SENSIBILISEREN ROND INCLUSIE

Dit jaar hebben we in Elmer 16 kinderen met specifieke ondersteuningsnoden opgevangen. In alle vestigingen worden deze kinderen intensief opgevolgd door het inclusieteam. Dat betekent dat we regelmatig observeren in de leefgroepen, overleggen, gesprekken en ronde tafels voeren met externe hulpverleners. We betrekken hierbij steeds de ouders. We zetten niet alleen in op goede ondersteuning van de medewerkers maar bekijken ook steeds de gezinssituatie en de noden daar. Waar mogelijk leggen we contacten of begeleiden we het gezin naar waardevolle andere ondersteuning buiten de opvang.

De pedagogisch begeleider inclusie staat per kind wekelijks enkele uren mee op de werkvloer, zeker tijdens de eerste weken, ervaart en zoekt samen met de begeleiders welke aanpak best werkt en hoe de aanpak van dit kind steeds opnieuw kan bijgestuurd worden.

“L- Prematuur – ARFID (Avoidant/Restrictive Food Intake Disorder): L was bij de start in Elmer heel teruggetrokken, angstig, met hoge nood aan veiligheid en vertrouwen. Daarom bouwden we de opstart heel rustig op, op het tempo van L. Soms enkele uurtjes per week, soms wat langere dagen. Gelukkig kon mama hier ook tijd en ruimte voor nemen om het tempo van haar kind hierin te volgen. Stilletjes aan ontstond een mooie band tussen L en haar begeleider. Mama en de begeleider stemden onderling af wanneer L wel en niet kwam, wat ze zou eten en hoe, hoe het slapen best aangepakt wordt. Naarmate L langere dagen aanwezig was, kwam ook het voedingsluik meer op de voorgrond. Omwille van haar ARFID zouden we toch sondevoeding geven. Hier volgden we met het hele team een opleiding voor, die samen met de ouders goed voorbereid werd. Regelmatig overlegden we over het welbevinden en de betrokkenheid van L en konden we bijsturen als de aanpak niet werkte. Vooral het aanbieden van voeding, niet forceren, blijven uitnodigen was heel belangrijk. Daarnaast ook het inzetten op sociale contacten: zowel naar volwassenen als naar andere kinderen moest dat stilletjes aan kunnen groeien. L stapte fier over naar de peutergroep, waar ze erg op haar gemak leek te zijn van in het begin. Ze had een vast vriendinnetje, speelde graag met poppen en was ook bij motorische activiteiten echt enthousiast.” Sonja, inclusiecoach

Over de vestigingen heen hadden we ook een 7-tal kinderen met “vermoeden van” extra zorg, dit zijn kinderen waar we als team wat dichterbij staan om te zien en te ervaren of de zorgen die we menen te zien ook terecht zijn. Kan wat meer nabijheid, meer inzet op extra stimuleren of andere aanpak hier al veel betekenen of blijft er “een buikgevoel” spelen. Natuurlijk gebeurt dit steeds in samenspraak met de ouders. We delen snel onze zorgen met hen om dan samen te zoeken hoe we hierin duidelijk krijgen wat er mogelijks speelt en of we en hoe we verdere stappen moeten ondernemen.

“M kwam al enkele maanden naar de peutergroep, toen de begeleiders vaststelden dat hij bijzonder gedrag toonde. Zo bleef hij niet meer aan tafel zitten, at niet, liep de hele tijd rond en speelde met alles en niets. Hij maakte geen contact met anderen, sprak niet, slapen was heel moeilijk, ... Als inclusieteam observeerden we hem en overlegden we met alle begeleiders rond zijn welbevinden en betrokkenheid. We planden ook een gesprekje met ouders. Hierin vertelden we onze zorgen en wat wij in Elmer konden doen ter ondersteuning. We bevroegen of we externe hulp konden inroepen om het team meer tips en tricks te kunnen geven in de omgang met M. Het Raster kwam enkele keren observeren en deelde hun bevindingen en enkele mooie methodieken. Onze pedagogisch begeleider inclusie ging hiermee aan de slag en we zagen een sterke verbetering in het welbevinden en betrokkenheid. We bleven verder inzetten op deze nieuwe manier van werken en de peutergroep vond zijn rust terug. M zelf leek zich ook beter te voelen en zijn plekje in de groep in te nemen.” Sonja, inclusiecoach

“Wanneer de kiné opstartte, waren er vaker ronde tafels met het team, de mama en de kiné. Er kwamen steeds meer medische onderzoeken bij, nieuwe therapieën werden geïnstalleerd en medicatie voorgeschreven. Wanneer er grote veranderingen waren, werd iedereen goed geïnformeerd en riepen we de vergaderingen vaker bij elkaar. Na de grote vakantie stapte ze dan – op een heel traag tempo –over naar de peutergroep. Ze had ondertussen goed leren stappen en eten en kon aansluiten bij het dagritme van de groep. Tegen eind december was ze sterk geëvolueerd en keken we naar de overgang naar school.”

Als Centrum voor Inclusie hebben we ook opdrachten naar de andere kinderopvangvoorzieningen in de Brusselse regio. In 2023 ontvingen we 17 ondersteuningsaanvragen vanuit de kinderdagverblijven. Dat is bijna een verdubbeling van het jaar ervoor. Niet al deze vragen resulteerden in langdurige trajecten. Vaak ging het om zeer concrete, kortdurende ondersteuningsvragen. Deze vragen werden onderzocht via een eerste contact ter plaatse, al dan niet met een observatie in de leefgroep. Afhankelijk van de noden volgde er nog een gesprek met het team, de verantwoordelijken of andere betrokkenen. Door samen te reflecteren kwamen vaak nieuwe ideeën en mogelijke aanpakken naar boven, waardoor de collega's in het kinderdagverblijf weer verder konden.

“Ik wil jullie zeker hartelijk danken voor de fijne samenwerking. Jullie gaan heel stapsgewijs te werk, met een vraagronde bij de leidinggevende, kindbegeleider, ouders, observatie van het kind, toelichting over het te volgen traject en opleiding voor de kindbegeleider, weetjes en trucs doorgeven... Wij hebben een ontzettende positieve beleving i.v.m. de werking en begeleiding van de kindbegeleiders, ouders en kinderen. We hebben ook onze eigen werking, organisatie in vraag kunnen stellen. Ann, Kinderdagverblijf M

Bij langdurige trajecten wordt de pedagogisch begeleider inclusie meestal betrokken. Zij komt dan regelmatig in die leefgroep om daar enkele uren mee te ondersteunen en met het team te zoeken naar een helpende aanpak voor dit kind. Dit wordt aangevuld met ronde tafels, waarin externe hulpverleners ook aanwezig zijn, en/of teamoverleggen. Dit blijven we doen tot we aanvoelen dat de collega's zelf verder kunnen en wij weer op de achtergrond verdwijnen.

"L, een meisje van 20 maanden in kinderdagverblijf B, lijkt een vertraagde ontwikkeling te hebben. Waar we vorig jaar ondersteuning boden in observaties en communicatie naar de ouders, was het nu tijd om over te gaan naar de peutergroep. Ik ging deze overgang ondersteunen. In de babygroep vertoonde L vaak gespannen gedrag, was ze snel overprikkeld en kwam ze niet zo goed tot spel. Haar motoriek was stijf en kruipen of stappen verliep traag. Ik zette in op snoezelen, tot rust brengen, oefende klimmen en stappen, organiseerde kleine bezoeken aan de peutergroep. Regelmatig hielden we leefgroep vergaderingen."
Morgane, pedagogisch begeleider inclusie

Vanuit de buitenschoolse opvang kregen we 5 vragen. Eén langdurig traject en één traject waarin we samen werkten met Hubbie zijn hierin mooie voorbeelden. De bijzondere setting van buitenschoolse opvang blijft een uitdaging om kinderen met bijzondere noden de juiste ondersteuning te geven.

"De verantwoordelijke van buitenschoolse opvang V nam contact met ons voor een jongen van 10 jaar. Hij werd geschorst omwille van herhaaldelijk agressief gedrag en de mama wilde absoluut dat hij in de zomer naar de speelweken kon komen. De vraag was of wij konden ondersteunen. We namen contact met "Inclusief Madelief" voor een 1 op 1 ondersteuning. Er werd een intake georganiseerd met mama, een medewerker van Hubbie, de verantwoordelijke van het IBO en de inclusiecoach van Elmer. Hierin maakten we goede afspraken, bekeken we de voorwaarden. We zoomden vooral ook in op wie I was, wat waren zijn noden? We organiseerden een kennismaking met de begeleiders van Inclusief Madelief en I kort voor de zomervakantie. Na de zomer evalueerden we en bekeken waar we in konden bijleren. We ervoeren het alvast als een mooie en constructieve samenwerking."

We blijven zoeken hoe we zoveel mogelijk kinderdagverblijven kunnen sensibiliseren om inclusief te werken. De werkgroep Inclusie en Toegankelijkheid is daar een goed platform voor, maar hoe bereiken we iedereen? We nodigden dit jaar steeds Brussel-breed uit, niet enkel de vaste leden. We merkten dat nieuwe collega's in de sector niet altijd vanaf het begin hierop willen of kunnen inzetten en dus de boot missen als we hen niet steeds opnieuw aanspreken en verwelkomen. We gooiden ook onze agenda wat om, om interessantere en meer actuele thema's te kunnen bespreken. Daarnaast zetten we in op een meer gemoedelijkere sfeer zodat open discussies makkelijker kunnen ontstaan.

We komen 3 à 4 keer samen per jaar. De onderwerpen werden zoveel mogelijk door de aanwezige kinderdagverblijven aangedragen. Zo konden we dit jaar een mooi boekje bespreken dat het thema inclusie zeer beeldend en voor alle leeftijden bespreekbaar maakt en we speelden het inclusiespel. We bekeken ook iedere vergadering de openstaande opvangvragen die het Lokaal Loket mee opvolgt. Het loket bewaakt op die manier dat deze kinderen een plekje vinden. We bespraken casussen vanuit de praktijk en zochten samen naar mogelijke oplossingen en deelden onderling adviezen.

HUIS VAN HET KIND

CIJFERS

199 verschillende gezinnen

25 gezinnen kwamen heel regelmatig

kwetsbaarheidsindicatoren

28% laag inkomen

36% beperkt netwerk

16% complexe gezinssituatie

12% gezondheidsproblematiek

28% geen erkend diploma

12% precair verblijfstatuut

94 activiteiten

Toeleiding via

Consultatiebureau

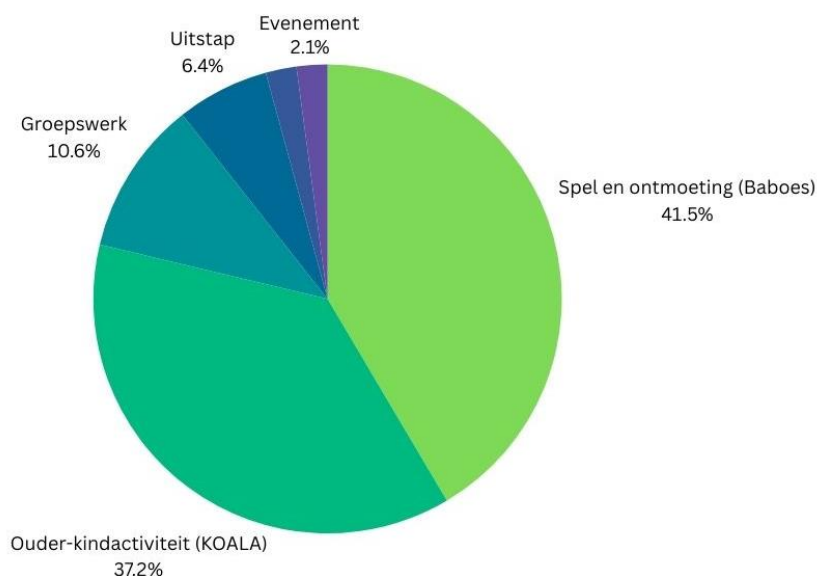
Baboes

Elmer Noord

Mond aan mond

Sociale media

ACTIVITEITEN – 2023

Vanaf 1 juli stond Elmer zelf in voor de organisatie van het Huis van het Kind in Schaarbeek. Het team werd stilaan opgebouwd. Tijdens de zomermaanden startten we op met wekelijkse uitstappen en namen we de organisatie van het consultatiebureau over. Het was wat zoeken en uitproberen, maar we geraakten toch vrij snel uit de startblokken. In het najaar zochten we structuur in het aanbod.

Iedere dinsdagvoormiddag en woensdagnamiddag organiseerden wij Baboes, spel- en ontmoeting voor ouders en kinderen tussen 0 en 4 jaar, nu en dan ook op zaterdagochtend. Baboes brengt gezinnen samen. Kinderen kunnen spelen en nieuwe dingen ontdekken in het bijzijn van hun ouder(s). De ouderkind-interactie wordt gestimuleerd dankzij de medewerkers van het Huis van het Kind. Daarbij bieden de medewerkers ook een luisterend oor aan de ouders. Op deze wijze capteren zij de noden en hulpvragen die leven binnen het gezin.

Op woensdagochtend organiseerden we ouder-kind-activiteiten. Dit zijn thematische activiteiten voor ouder(s) met hun kind(eren). De ouder-kind-activiteiten focussen op het stimuleren van de ouder-kind-interactie, maar geven ook ideeën aan ouders voor alles wat mogelijk is met kinderen tussen 0 en 4 jaar.

“Als ik naar Huis van het Kind kom voel dat er wordt geluisterd naar mij. Ik kan uitblazen en tot rust komen. Ik heb andere mama’s ontmoet, via deze ontmoetingen heb ik mama N. leren kennen waar ik nog contacten mee heb ook buiten het Huis van het Kind, er is een vriendschap ontstaan. Ik kan zien hoe mijn kind met andere kinderen speelt en omgaat. Ik zie de evolutie van mijn kind. Ik voel me ondersteund telkens ik een hulpvraag heb. Er is altijd een warme en gezellige sfeer.”

«Ca aide énormément se sentir mieux, se sentir soutenue. Les activités que vous faites enfants-parents c’est formidable c’est des activités qu’on n’aura pas l’idée de faire avec nos enfants et ça nous donne des exemples pour reproduire chez nous. Au niveau info on est informé de plusieurs choses, on a des informations sur des site web qu’on n’est pas sensé savoir. »

Op dinsdagochtend organiseren we “breed onthaal”, waar ouders met allerlei vragen terecht kunnen. Tijdens de consultatiemomenten op dinsdagnamiddag en vrijdagochtend zorgden we voor een rustige ruimte zodat wachtende ouders konden snoezelen met hun baby. Nu en dan organiseerden we een oudercafé met Hopon.

Samen met de andere fysieke Huizen in Brussel verkenden we onze gezamenlijke visie, opdrachten en aanpak.

“Huis van het Kind Noord had a big impact on our family. Huis van het Kind Noord is a place where the twins can get socialized. It’s not a simple playroom with ‘plastic’ toys. The place is also educational. The playroom is changing – personal – customized. We can talk and we are known by name. It’s intimate. There is networking, recognizing. It’s for free. There are no barriers, every family, social background is welcome. Just by putting your name on the chalkboard, you have entrance.”

MEDEWERKERS

CIJFERS

112 medewerkers

6.317 uren opleiding

91,47 voltijds equivalenten

82%

33% voltijds

actief

67% deeltijds - vooral 4/5de

18%

non-actief

88% bedienden

ziekte

12% arbeiders

ouderschapsverlof

65% woont in Brussels Gewest

tijdskrediet

35% woont in ander Gewest

zwangerschapsverlof

5 mdws in progressieve tewerkstelling

28 origines

Gemiddelde leeftijd **40 jaar**

Het vinden van medewerkers is altijd een grote uitdaging. Vooral vervangingen zijn vaak moeilijk in te vullen, zeker wanneer het over een GECO-contract gaat. Gelukkig kunnen we de functie van begeleider relatief vlot invullen met interne kandidaten. Continu zijn 18 collega's in opleiding, waardoor er steeds nieuwe mensen afstuderen en kunnen meedingen naar een vaste job in Elmer. Hierdoor is Elmer nog niet genoodzaakt geweest om openingsuren of -dagen te beperken, hetgeen bij veel collega-voorzieningen wel het geval was. Inzetten op zij-instroom, boven op de vaste omkadering en voorzien van intensieve begeleiding loont!

Omdat rectoreren in onze sector zo moeilijk is, werkten we met plezier mee aan de Careër-campagne van de Zorgambassadeur. De iconische foto van Marlene die een baby troost, kwam centraal te staan in deze campagne en werd intensief gebruikt. En wij fier!

Zorg en welzijn.
Het betere werk.

careër

We zetten ook in op horizontale en verticale professionele mobiliteit binnen onze organisatie: via interne vacatures voor verschillende functies worden medewerkers uitgedaagd verder te denken dan de eigen functie en de stap te overwegen naar een andere functie binnen onze organisatie. Bij een interne vacature stellen we dan voor een graduaatsopleiding, zoals HR-support of orthopedagogie te volgen.

Het is van belang dat begeleiders ook binnen hun functie kunnen evolueren en verder professionaliseren. Elmer pleit reeds lang voor het organiseren van een nieuwe graduaatsopleiding voor kinderbegeleiders die meer verantwoordelijkheden opnemen op de werkvloer. Op deze manier kunnen we inzetten op sterkere pedagogische profielen in de kinderopvang. In het kader van het toekomsttraject voor de kinderopvang neemt Elmer deel aan de werkgroep die deze nieuwe functie en opleiding moet voorbereiden.

WELZIJN OP HET WERK

Een kwalitatief aanbod naar kinderen en ouders staat of valt met de medewerkers die er dagelijks voor instaan. Kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning zijn “mensen-jobs”. Aandacht voor welzijn en welbevinden van medewerkers en het beperken van overmatige stress komen bijgevolg rechtstreeks ten goede aan de doelen die we ons stellen. Deze zorg voor welzijn zit in de werking van alle dag en is een continuë opdracht. Daarnaast organiseren we jaarlijks ook enkele activiteiten die het welzijn en de teamvorming een boost kunnen geven.

NIEUWJAARSRECEPTIE

We zetten het jaar in met een nieuwjaarsreceptie, in het thema “een verhaaltje voor het slapengaan” met dresscode “pijama’s”. Plezier verzekerd! Met een hapje, een drankje en een muzikje - we lieten ons zelfs verleiden tot een stoelendans – maakten we er een fijn event van. Zoals steeds zorgde Abdessamad, onze technisch medewerker, voor live-muziek.

TEAMDAG IN BOKRIJK

De jaarlijkse teamdag bracht ons met de bus naar het openluchtmuseum van Bokrijk, een ontdekking voor vele collega's. Tijdens de rondleidingen in de voormiddag vertelden de gidsen uitgebreid over het leven vroeger in onze streken. Aan de hand van spelen kregen we een beeld van de invulling van hun werk en vrije tijd. We picknickten per team op het ruime grasveld. In de namiddag organiseerde ieder team zijn eigen activiteiten: teambuilding, de ene op een rustige manier, de andere actiever, of creatiever. Na een lekkere Limburgse vlaai met een kopje koffie of thee vertrokken we weer naar Brussel.

EIGENAARSCHAP STIMULEREN

Om zich goed te voelen op het werk, is het belangrijk zich betrokken en verbonden te voelen en ook een zekere autonomie te ervaren in het werk dat men doet.

In Elmer willen we dit eigenaarschap op verschillende manieren stimuleren. Zo organiseren we jaarlijks in elke vestiging een planningsdag waar we tijd nemen om samen na te denken over ons werk en plannen te maken voor het komende werkjaar: de activiteiten met kinderen en ouders, de implementatie van de Europese projecten PLAYING en NARRATE via de spelcirkel, de werking rond inclusie kwamen aan bod, naast de zorg en de organisatie van de leefgroepen.

Elke vestiging bepaalt hoe de planningsdag eruitziet, afhankelijk van de noden van het moment. Steeds wordt er gezocht naar een fijne invulling met lekkers en leuks.

WEEK VAN DE KINDEROPVANG – DAG VAN DE SCHOONMAAK – DAG VAN DE ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

Met de kapstokken van de week van de kinderopvang, de dag van de schoonmaak en van de administratief medewerker geven we aandacht en waardering aan de mensen die dagelijks het beste van zichzelf geven. Een kleine attentie, berichtjes van ouders, een traktatie op de opleidingsdag, ...

FEEST VAN WELZIJN

van het werk te ontmoeten.

Met alle collega's die willen gaan we steeds met plezier naar het jaarlijkse Feest van het Welzijn van V.G.C.. Dit jaar genoten we van het optreden van Belle Perez. Het is steeds een moment om eigen collega's, maar ook collega's van andere organisaties op een fijne manier buiten de context

RELAXATIE EN ONTSPANNING

Een opleidingsdag brengt steeds alle collega's samen. Dé gelegenheid om naast leren en uitwisselen ook aan ontspanning en relaxatie te werken. Als namiddagactiviteit zorgt dat steeds voor een leuke afsluiter.

In oktober konden collega's gaan voor klankrelaxatie, de zangcirkel, tai chi, of een bezoek aan het MIMA-museum.

ELMER ALS LERENDE ORGANISATIE

In Elmer is opleiding en permanente vorming steeds aanwezig. Op alle niveaus verwachten we van de medewerkers open te staan voor nieuwe ideeën om op die manier de werking voortdurend aan te passen en te verbeteren. Dit zorgt ervoor dat de organisatie dynamisch blijft en verder evolueert. Deze lerende houding is dan ook een kerncompetentie voor Elmer.

OPLEIDINGSDAGEN

Elmer organiseert een collectief opleidingsaanbod voor alle medewerkers, in het kader van de beleidsopties die we binnen Elmer nemen. Dit gebeurt in de vorm van 2 collectieve opleidingsdagen: één rond de inhoudelijke werking, de andere rond preventie.

Tijdens de pedagogische opleidingsdag in februari deelden we mooie verhalen. Sinds de start van de Europese projecten Equap, Building Bridges, Narrate en Playing bouwden we geleidelijk aan ervaring op. Doorheen deze projecten groeiden we binnen het pedagogisch raamwerk van Agentschap Opgroeien, dat als rode draad dient. Op basis van de ervaringen in de verschillende Europese projecten

kwamen we tot een spelcirkel én 12 mooie verhalen om te delen. We mogen fier zijn op het resultaat! De uitwisseling had onmiddellijk impact. Tijdens het planningsmoment later op de dag, brainstormden de teams voor het implementeren van de spelcirkel in hun leefgroep, met inspiratie van de collega's die er reeds mee aan de slag gingen.

We lanceerden het doel om iedere ochtend een educatieve activiteit in te plannen tussen 10u en 11u en reflectiemomenten in te bouwen. Goed kijken naar de kinderen, hun verhaal documenteren en visualiseren en doorheen het proces ouders betrekken. Zo willen we nog vele mooie verhalen schrijven!

De logistieke medewerkers hadden intervisie met psycholoog Mieke De Veuster. Het was een fijn moment van uitwisseling. 's Namiddags bezocht het

team de keuken van het kinderdagverblijf van de VUB te Elsene.

Tijdens de opleidingsdag rond preventie in oktober organiseerden we verschillende workshops: levensreddend handelen bij baby's en peuters, opfrissing EHBO, de Slimste Elmer quiz, ergonomie op de werkvloer en poets-technieken en opfrissing werk-instructies voor de logistieke medewerkers. Daarnaast kwamen de thema's "trauma-sensitieve zorg" en de werking van het Comité voor Welzijn en Bescherming op het Werk aan bod.

NEDERLANDS OP DE WERKVLOER

Daar voor vele begeleiders in Elmer het Nederlands niet de moedertaal is, is dit een blijvend aandachtspunt. We streven naar een niveau B2 “echte talige zelfstandigheid”. Dit is hoger dan het door Agentschap Opgroeien gevraagde minimumniveau B1 “beperkte talige zelfstandigheid”. Begeleiders in Elmer hebben meerdere rollen: aandachtsbegeleider, referent, mentor, waarvoor het belangrijk is dat ze een goede kennis van het Nederlands hebben. Met de kinderen doen we aan Nederlandse taalontwikkeling in het kader van de educatieve ondersteuning, vaak is voor hen het Nederlands een 2de of 3de taal waar ze mee in contact komen. Gesprekken met (Nederlandstalige) ouders moeten genuanceerd en accuraat kunnen gevoerd worden. Het kindvolgsysteem ZiKo-Vo en stageverslagen moeten in correct Nederlands opgesteld worden.

Vanuit Huis van het Nederlands kunnen we beroep doen op het aanbod “Nederlands op de werkvloer”. Telkens kunnen 1 à 2 begeleiders per semester begeleid worden.

“Stefanie van het Huis van het Nederlands kwam bij ons. Ik vroeg altijd ‘hoe moet ik dat zeggen? Ik vertaal veel, maar in het Frans is het niet altijd hetzelfde. ‘J’ai un chat dans la gorge’ is niet ‘ik heb een kat in mijn keel’. Ik had het ook moeilijk met poetsen en wassen. In het Frans zeg je ‘je lave l’enfant’ en ‘je lave la table’, maar in het Nederlands zeg je niet ‘ik poets een kind’ of ‘ik was de tafel’. Stefanie praatte met mij in goed Nederlands en dat helpt. In het begin had ik het moeilijk Nederlands te leren omdat sommige collega’s ook niet zo goed Nederlands spreken. Stefanie kwam voor een paar uren per week, eerst in de leefgroep, daarna bespraken we samen tijdens de middag.” Alicia, begeleider in Elmer Zuid

MENTORCHAP

Mentorschap vinden we heel belangrijk in Elmer. Het is dan ook ingebed in ons beleid. We willen de competenties van de mentoren voortdurend versterken. We doen regelmatig reflecties met de mentoren om hen te ondersteunen. Dit jaar volgden 12 begeleiders/mentoren de mentorenopleiding van VIVO. Het was waardevol en verrijkend voor ons beleid. De weerslag voelen we vaak op de werkvloer.

“Ik heb iets gehoord hier dat ik nooit zal vergeten. Mijn mentor L. zei mij: “je kan fouten maken, je bent hier om te leren en we zijn hier om je te ondersteunen in jouw leerproces. Je mag ook altijd vragen stellen als je iets niet begrijpt”. Dat heeft mij een goed, positief gevoel gegeven. Ik was altijd bang om initiatieven te nemen om geen fouten te maken. Nu kan ik ook initiatieven nemen, dingen uitproberen, zonder stress en dan beter leren.” Rania, stagiaire Don Bosco

COACHING EN REFLECTIE

Bij Elmer streven we constant naar verbetering van onze pedagogische werking en ondersteuning door onze medewerkers te professionaliseren en duidelijke kaders te creëren. De pedagogisch ondersteuner heeft hier een cruciale rol in. Ze staat dicht bij de werkvloer en vertrekt vanuit de noden in de teams om aan reflectie te doen. Daarnaast zorgt zij voor de opvolging en implementatie van pedagogische projecten.

Dit jaar werd de spelcirkel in alle vestigingen geïmplementeerd met alle begeleiders. Het begon met een algemene introductie voor iedereen op de opleidingsdag in februari. Daarna werden in elke vestiging regelmatig momenten georganiseerd om de implementatie verder grondig te doen. Het gebeurde vooral aan de hand van reflecties op de middagen met de begeleiders, op basis van foto's en filmpjes van de activiteiten over de spelcirkel.

Voor de reflectiemomenten kregen begeleiders ongeveer anderhalf uur kindvrije tijd. Tijdens de reflectiemomenten werd telkens vertrokken van de methodiek van de spelcirkel. Het hoofddoel was samen

“Tijdens de reflectievergaderingen krijg je ruimte om te vertellen waar je mee bezig bent. Je mag vragen stellen. Ideeën worden uitgewisseld. Je krijgt ideeën van de collega's om jouw activiteiten met kinderen te verrijken. Je wordt ook vaak gewaardeerd door jouw verhalen te mogen delen en te horen dat je goed bezig bent. Dat geeft mij energie om verder te zoeken en tot goede activiteiten met kinderen te komen”
Emily, begeleider in Elmer Zuid

“Ik stel vragen om de begeleiders aan te zetten tot reflectie over wat ze doen of verder willen doen. Bijv. hoe ben je begonnen, welke activiteiten heb je allemaal gedaan, hoe heb je de ouders betrokken, in welke fase zit je op de spelcirkel, ... hoe denk je verder te gaan, waar vind je inspiratie, ...? En tijdens een reflectiemoment met Agnès, Saïda en Meltem, kreeg ik op die laatste vraag een speciaal antwoord: “Frieda, we weten dat niet, we zullen dat weten door te kijken naar de kinderen! En ze lachten!” Dat was voor mij fantastisch te horen. De verhalen komen achter andere verhalen, je kan ze niet meer stoppen, je kan ze gewoon ondersteunen in wat ze mee bezig zijn”.

Pedagogisch ondersteuner, Frieda

reflecteren, elkaar aanvullen en leren van elkaar. Er waren begeleiders die sneller hun weg vonden met het gebruik van deze methodiek. Zij inspireerden andere collega's. Dat werd op een participatieve manier gefaciliteerd en verrijkt door de pedagogisch ondersteuner, geïnspireerd door de visie van Elmer en het Pedagogisch raamwerk en MemoQ van Kind & Gezin. We wisselden ervaringen en ideeën uit op basis van foto's en filmpjes. Elke begeleider kreeg tijd en ruimte om haar activiteiten voor te stellen aan de andere collega's.

In het kader van de implementatie van de spelcirkel gingen we in enkele vestigingen dieper in op het hart van de cirkel: de rol van de begeleider die taal en samenspel stimuleert. Dat gebeurde aan de hand van een zelfevaluatie-instrument rond taal die we uitwerkten op basis

van wetenschappelijke achtergronden. De begeleider kon zichzelf evalueren in verband met aspecten van de kindgerichte benadering, het stimuleren van interactie, de verrijking van taal en de bewustwording rond geschreven taal. Aan de hand van een filmpje van 10 minuten, kon de begeleider dan checken hoe het taalaanbod er in de realiteit uitzag. Daaruit volgden suggesties om dit te versterken op de verschillende aspecten. Wat nieuw en uitdagend was voor de begeleiders in het instrument was om kinderen in contact te brengen met geschreven taal. We hadden daarvan ook mooie praktijken gezien in Linköping, Zweden.

OPLEIDINGSTRAJECTEN

Essentieel in de werking van Elmer is het opleidings- en tewerkstellingsluik. Door de inzet van opeenvolgende statuten kan Elmer een traject aanbieden, waarbij werkzoekenden zonder kwalificatie een opleidingstraject kunnen volgen en tegelijk werken als begeleider-in-opleiding. Tijdens de

werkuren volgen deze een dag les en doen daarnaast stage en werkplekleren in de leefgroepen van Elmer. Deze kwalificerende opleiding resulteert in een door Agentschap Opgroeien erkend getuigschrift of diploma. Minimaal duurt dit traject 1,5 jaar. Als de medewerker eerst een vooropleiding Nederlands nodig heeft, kan dit oplopen tot 3 à 4 jaar.

5 medewerkers studeerden af in de loop van het jaar 2023. Daarvan stroomde 1 medewerker door naar een vast contract in Elmer, twee anderen bleven in het opleidingstraject om algemene vakken te volgen en op die manier hun diploma secundair onderwijs te behalen. 2 medewerkers stroomden door naar een job buiten Elmer.

Sinds de start behaalden 99 medewerkers hun kwalificatie kinderzorg.

1 stafmedewerker vervolgde haar graduaatsopleiding HR-support aan de sociale hogeschool in Heverlee. Ze deed stage in de HR-dienst van Elmer, waar ze ook werkt. De pedagogisch begeleider inclusie vervolgde de graduaatsopleiding Orthopedagogische begeleiding. Ze volgt online les donderdagavond en fysiek op zaterdagvoormiddag.

2 stafmedewerkers volgden de bachelor-opleiding Pedagogie van het Jonge Kind en schreven hun eindwerk. De thema's waren "STEAM met jonge kinderen" en "Hoe verloopt co-creatie in het Baobab-traject".

Tenslotte kon een afgestudeerde begeleider doorstromen naar het Baobab-project, met als doel de kwalificatie kleuteronderwijs te behalen.

STAGIAIRS

Elmer blijft een ervaringsplek voor vele studenten in het domein van de kinderopvang, zowel van het volwassenenonderwijs als jongeren in het dagonderwijs.

De scholen waarmee we samenwerkten waren Don Bosco in Groot-Bijgaarden, het CVO-afdeling TKO - richting Kinderzorg in Anderlecht, het Technisch Ateneum van Jette, St-Guido Instituut in Anderlecht, Imelda Instituut in Molenbeek, het Sint-Augustinus Instituut in Aalst en de Erasmus Hogeschool Brussel, afdeling Pedagogie van het Jonge kind.

De begeleiding van stagiairs vraagt een extra inspanning van de teams, de mentoren en de pedagogisch begeleiders. Toch vinden we het onze maatschappelijke taak om deze mensen in opleiding een verrijkende stage-ervaring aan te bieden.

PREVENTIE

Als organisatie die dagelijks instaat voor het welzijn en de ontwikkeling van jonge kinderen en die tegelijk verantwoordelijk is voor een 100-tal medewerkers is een structurele werking rond preventie absoluut noodzakelijk. De Interne Preventie-adviseur staat in voor de werking rond preventie in Elmer, zowel naar de kinderen en ouders als naar de medewerkers.

Er worden verschillende instrumenten gebruikt om het preventiebeleid dynamisch te beoordelen en te verbeteren. Het jaaractieplan geeft telkens aan wat de algemene acties, de acties per vestiging en

de acties per functie zijn. Dit actieplan wordt opgemaakt op basis van een jaarlijkse analyse. De 2-jaarlijkse risicoanalyse van Agentschap Opgroeien komt op elk overleg welzijn aan bod samen met de registratie van de (bijna-)ongevallen en incidenten die een zinvol instrument zijn om aan preventie te doen. We werkten risico-analyses uit rond bepaalde thema's.

Bij de medewerkers telden we 8 arbeidsongevallen op de werkvloer en 1 weg-werk ongeval. De werknemers liepen letsels op door te vallen (3x), klemming van vingers of handen (2x), uit te glijden (1x), contusie door vallend materiaal (1x) en een appelflawwte (1x). 6 werkongevallen waren zonder werkverlet. De 2 resterende werkongevallen hadden een gezamenlijke afwezigheid op de werkvloer van 12 dagen. Een ruime daling van de werkelijke ernstgraad (W.eg) in vergelijking met de voorbije jaren. Verder registreerden we nog 4 ongevallen met enkel EHBO-verzorging (alcoholgel in oog, huidletsel door oprapen van glasscherven, stoten van het hoofd en stoten tegen het hoofd). Het stappen of zich te voet verplaatsen blijft daarmee, net zoals vorig jaar onze activiteit met de grootste risico's op vallen of struikelen.

2 medewerkers volgden de basisopleiding EHBO en 6 EHBO hulpverleners volgden de jaarlijkse bijscholingen. Dit laat ons toe om hulp te bieden bij mogelijke kleine letsels.

Bij de kinderen registreerden we 6 onverwachte gebeurtenissen waarbij de interne crisisprocedure werd opgestart, 4 ervan met medische tussenkomst, 2 waarbij we onze kennis van levensreddend handelen moesten toepassen. Vallen en/of stoten met snijletsels is het vaakst voorkomend.

Verder registreerden we 23 kind-ongevallen met enkel EHBO-verzorging. Er waren 11 meldingen van incidenten (onverwachte gebeurtenissen zonder schade) met kinderen. Ook hier is vallen of struikelen (16x) de voornaamste oorzaak, gevolgd door klemming (4x); kinderen die zichzelf of elkaar krabben of bijten (3x).

95 begeleiders volgden de opleiding Levensreddend handelen bij kinderen (22 begeleiders de basisopleidingen, 73 begeleiders de periodieke opleiding). Naast de verplichting biedt deze opleiding een sterke curatieve benadering bij incidenten waarbij gebrek aan zuurstof (verstikken, flauwvallen...) tot grotere schade zou kunnen leiden.

Naast de onverwachte gebeurtenissen met medewerkers of kinderen registreerden we nog: het niet ophalen van een kind bij sluiting (2x), diefstal van een buggy, ouder zichtbaar onder invloed bij ophaling kind, verbale agressie van derde naar een medewerker Huis van het Kind en fysieke (verkeers)agressie tijdens weg naar het werk verplaatsing.

Al onze ongevallen, bijna-ongevallen of incidenten worden met het betrokken team geanalyseerd en daaruit volgen maatregelen om de kans op herhaling van dergelijke onverwachte gebeurtenis te verlagen of weg te nemen

Onze verbeteracties werden hoofdzakelijk genomen in de domeinen

- Opfrissen van procedures en werkinstructies
- Opruimen, controles speelruimten, afspraken rond taakverdeling
- Het aanpassen van de infrastructuur
- Het wegnemen van onveilige toestellen

De inspanningen om medewerkers te sensibiliseren tot het melden van alle onverwachte gebeurtenissen, en op die manier de risico's op ongevallen vroegtijdig te kunnen inschatten en preventief te benaderen, werden verder aangehouden.

In het kader van wiegendoodpreventie deden we verschillende interne controles van de slaapsituaties. Ook de jaarlijks controles van bedjes gingen gewoon door. Bij de jaarlijkse evacuatieoefeningen werd gefocust op het gebruik van het baby- evacuatiebedje.

Alle wettelijke verplichte controles (lift, elektriciteit) werden periodiek volgens plan uitgevoerd.

We organiseerden 17 introductiesessies "preventie" voor nieuwe medewerkers of voor herstartende langdurige afwezigen. Deze introductiesessies bevatten zowel thema's uit de welzijnswet (gericht op de medewerkers) zoals rugsparend werken, brandpreventie, evacuatie, handhygiëne, als thema's uit de vergunningsvoorwaarden van Agentschap Opgroeien (gericht op de kinderen), zoals grensoverschrijdend gedrag, preventie onbekende persoon in de opvang, lijst met risicovolle of verboden voorwerpen en veilig slapen en spelen.

Het Comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) vergaderde maandelijks. Aan dit comité nemen werknemersafgevaardigden en werkgeversafgevaardigden deel. De agenda van dit comité behandelde naast de vaste rubrieken, allerhande vragen over preventie vanuit de werknemers. Op elk comité werden alle incidenten, bijna-ongevallen en ongevallen van de voorbije maand besproken. Er werd samen gezocht naar de meest geschikte preventiemaatregelen om deze toekomstig te vermijden.

Het Sociaal Medisch Team bestaande uit de arbeidsgeneesheer en de verantwoordelijken kwam semestrieel samen om zowel casusgericht als beleidsmatig te werken aan ons aanwezigheidsbeleid. Het doel is om medewerkers die dreigen uit te vallen op te pikken en langdurig zieke medewerkers terug (deels) aan de slag te krijgen.

INFRASTRUCTUUR

Voor het onderhoud, de instandhouding en verbetering van onze infrastructuur doen we beroep op eigen, interne technische medewerkers en op externe onderhoudsfirma's. De vaste technische medewerker in geco-statuut werd dit jaar bijgestaan door een artikel 60 medewerker via het OCMW van Schaarbeek. Hun taken zijn velerlei:

- Nazichten en controles in het kader van de veiligheid (veiligheidsverlichting, ladders, autonome rookdetectors, gasdetectie...)
- Herstelling van technische defecten. (verlichting, deuren en sloten, ontstopping van afvoerbuizen, was-, droog- en vaatwasmachines, lekkende kranen en leidingen...)
- Verfraaiing van de leefgroepen, zoals schilderwerken, vernieuwen van plafondtegels, plaatsen van educatief materiaal, spiegels enzovoort
- IT-infrastructuur onderhouden, nieuwe gebruikers toegang geven, updaten van computers, printers en (wifi)netwerken beheren, ...

- Preventieve technische onderhouden, om defecten te vermijden, zoals het reinigen van dakgoten of het verwijderen van mos aangroei

Verder voeren onze technische medewerkers allerhande transporten uit. Dit gaat dan over leveringen tussen de vestigingen of afhalen van materialen bij leveranciers op partners.

Externe onderhoudsfirma's worden ingeschakeld voor het onderhoud en herstelling van de verwarmings en ventilatie-installaties, de controle en onderhoud van de brand- en inbraakcentrales, het preventief reinigen van afvoerleidingen, de ongediertebestrijding, de controle van brandblusmiddelen, de controle en het onderhoud van de lift en het onderhoud van het groendak.

We voerden dit jaar éénmalige werken uit zoals herstel en verfraaiing van de achtergevel in Elmer in de Stad, camerabewaking in het inkomsas van Elmer Noord, zonwering in de burelen van de vzw, verfraaiing en schilderwerken in Elmer West en video-parlefonie met codeklavier in Elmer Zuid en Elmer Noord.

Al deze infrastructuurwerken zijn een belangrijke schakel in preventie van incidenten of ongevallen, ze zijn ondersteunend en noodzakelijk om de kwalitatieve werking van onze organisatie mogelijk te maken.

LOGISTIEK

We herdefinieerden de organisatie en ondersteuning van de logistiek medewerkers in de verschillende vestigingen met de functie van "Operationeel ondersteuner voeding en logistiek" (met dank aan Chat GPT voor de omschrijving 😊). Anissa, begeleider in Elmer West, zocht een nieuwe uitdaging en kandideerde voor de functie. Ze is aanspreekpunt van de logistiek medewerkers en ondersteunt de vestigingsverantwoordelijken in het aansturen.

Vanuit haar ervaring op de werkvloer, met zicht op de noden rond voeding en hygiëne ging ze aan de slag en werkte duidelijke werkinstructies uit. Omdat onze logistiek medewerkers vele talen spreken, maar niet allemaal even sterk zijn in het Nederlands, werkte ze met beeldmateriaal uit de eigen praktijk.

Naast deze duidelijke instructies, waar steeds naar terug gegrepen kan worden, schakelden we Samira van Groep Intro in, om elke medewerker 2 uur individueel te observeren en te coachen.

De operationeel medewerker dompelde zich in de instructies rond gezonde voeding voor jonge kinderen en werkte elk kwartaal een nieuw, gevarieerd seizoensmenu uit.

KWALITEIT EN KWALITEITSCONTROLE

Sinds jaren werkt Elmer systematisch rond de kwaliteit van de dienstverlening. We beschikken over een kwaliteitshandboek, met een missie, waarden, opdrachten en beleidsteksten. Daarnaast hebben we een aantal procedures (P), waarin verwezen wordt naar een reeks werkinstructies (W), formulieren (F), lijsten (L), standaardbrieven (SB) en functie- en competentie-profielen (FCP). We werken met een jaarplanning, waarin we oplist welke doelen we ons stellen, wie ervoor verantwoordelijk is en wanneer deze zullen uitgevoerd worden. Deze plannen dienen als basis voor de opmaak van de begroting. We doen aan interne controles, zoals bevragingen, observaties en audits met als doel ons systeem en onze dienstverlening continu te verbeteren.

De basis van kwaliteitszorg is steeds zoeken naar verbetering. Het kwaliteitssysteem is daarom ook voortdurend in ontwikkeling. Naar aanleiding van overleg, voorvallen, opmerkingen door derden, observaties is het belangrijk steeds wijzigingen aan te brengen in de concrete werking én in de geschreven documenten.

TEVREDENHEID VAN DE KINDEREN

Het welbevinden en de betrokkenheid zijn voor ons indicatoren voor tevredenheid van kinderen. De ZIKO-observaties zijn een belangrijk middel om onze pedagogische kwaliteit bij te sturen. Ze zijn een bron om dingen in vraag te stellen, maar geven ook bevestiging dat bepaalde acties en afspraken resultaten opleverden. Ook het Ziko-Vo-instrument geeft op individueel niveau zicht op welbevinden en betrokkenheid van kinderen. Dit observatie-instrument bespreken we op geregelde tijdstippen met de ouders.

TEVREDENHEID VAN DE OUDERS

Kwalitatieve breng- en haalmomenten zijn de basis van een goede en wederkerige relatie met de ouders. Op die momenten kunnen de begeleiders onmiddellijk inspelen op vragen en suggesties van ouders.

Naast deze informele vorm van het luisteren naar noden en verwachtingen van de ouders zijn er ook de meer formele vormen. Telkens wanneer een kind twee maand in een leefgroep verblijft, organiseren we een tevredenheidsgesprek met de ouders. De aandachtbegeleider vraagt de ouder hoe deze het welbevinden inschat van het kind. Ook komt het vertrouwen en het welbevinden van de ouder aan bod, naast meer specifieke zaken zoals de interesses en ontwikkeling van het kind en de mogelijkheden van de ouder om te participeren in de opvang.

Naast deze individuele gesprekken organiseren we elke twee jaar een schriftelijke bevraging. Op het einde van het jaar lanceerden we een bevraging via google forms in 3 talen, of op een papieren versie. 138 of 46,5% van de ouders die toen naar Elmer kwamen namen deel aan deze bevraging. Voor ons is dit steeds spannend, en tegelijk leerrijk om de input van de ouders te krijgen. Het is één van de manieren om onze werking steeds weer in vraag te stellen en te verbeteren.

De analyse van de bevraging en de opmaak van de actiepunten is voor volgend jaar.

MEDEWERKERSBEVRAGING

Eind vorig jaar organiseerden we de tweejaarlijkse bevraging bij de medewerkers. De responsgraad bedroeg met 86 ingevulde enquêtes, wat neerkomt op 90% van de actieve medewerkers.

Voor elke medewerkersgroep formuleerden we een hele reeks acties, die in het jaarplan werden opgenomen en opgevolgd om op die manier te implementeren. Een blijvend aandachtspunt is het organiseren van een goede interne communicatie en aandacht voor welzijn op het werk.

Deze bevraging is één van de manieren om meningen van medewerkers te kennen. Daarnaast leent de overlegstructuur zich ook voor inbreng van alle medewerkers. Naast teamoverleg, willen we ook inzetten op individueel overleg met elke medewerker. Vooral voor begeleiders is dit voortdurend een uitdaging. Kindvrije uren zijn noodzakelijk om dit te kunnen organiseren.

KLACHTENBEHANDELING

Een degelijke klachtenbehandeling is een belangrijk onderdeel van een dynamisch kwaliteitssysteem. We maken onderscheid tussen klachten die schriftelijk en opmerkingen die mondeling behandeld worden. Klachten zijn meer formeel van aard. Het detecteren en oppikken van opmerkingen is minstens zo belangrijk. Daarin proberen we alle medewerkers te sensibiliseren.

We registreerden in 2023 39 opmerkingen en 0 klachten in de verschillende vestigingen van Elmer, in het Huis van het Kind Noord en voor de vzw. Daarvan waren 30 opmerkingen gegrond, 6 waren onduidelijk en 3 waren ongegrond.

De 30 gegronde opmerkingen kwamen van ouders, medewerkers, een buur, een kandidaat medewerker, een stagiair en een partner. De opmerkingen van de ouders gingen over veiligheid, hygiëne, verzorging, begeleidershouding, communicatie, organisatie, privacy, infrastructuur en verdwijning van persoonlijke materialen. De medewerkers formuleerden opmerkingen over hun werkomstandigheden, gedrag van andere collega's, interne communicatie en de organisatie van het consultatiebureau. De buur had last van het geluid dat de kinderen maakten. De kandidaat-medewerker kloeg aan dat kandidaten de selectievragen aan elkaar doorgeven. De stagiair had het moeilijk met collega's die onderling voornamelijk Frans praatten, en de partner gaf aan dat de manier van meten en wegen niet helemaal correct verliep tijdens de consultatie.

Telkens bekeken we welke actie we konden doen om dit te corrigeren, we bespraken mogelijkheden ter preventie (20). Indien nodig, pasten we ons kwaliteitssysteem aan (4). Concreet maakten we nieuwe werkinstructies aan rond doorsturen van beeldmateriaal via whatsapp en rond communicatie met ouders in geval van een incident. We pasten het formulier met selectievragen aan, waardoor we zorgden voor meer afwisseling in de vragen. Tenslotte wijzigden we onze procedure rond aanwezigheidsbeleid, waarbij we contactnames met medewerkers tijdens een ziekteperiode indirect doen via sms of whatsapp, alvorens te telefoneren.

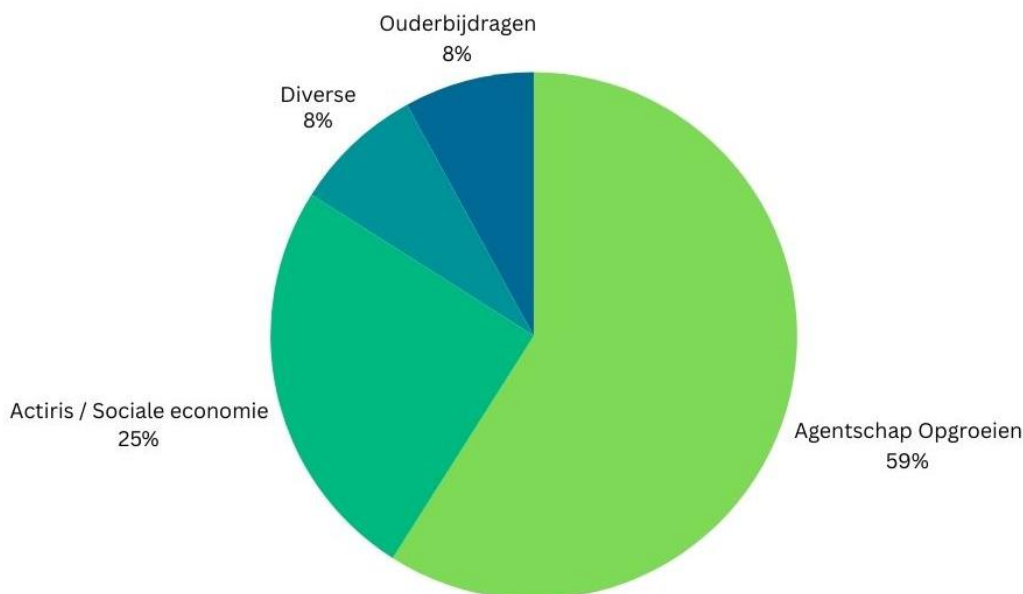
EXTERNE AUDITS

In 2023 kregen we geen bezoek van de Zorginspectie. Nu en dan kregen we inspectie van het F.A.V.V. in functie van het veilig bereiden van de maaltijden. Deze bezoeken verliepen steeds vlot.

FINANCIËEL EN BESTUUR

De grootste structurele financieringsbronnen voor de dagelijkse werking van Elmer komen van Agentschap Opgroeien en Actiris/ Sociale Economie. Aanvullende middelen komen onder andere uit het fonds Sociale Maribel en V.G.C. Elmer tekent regelmatig in op projectmiddelen zoals Erasmus+.

WERKINGSMIDDELEN – 2023

Voor de 2de keer realiseerden we een negatief resultaat van 1% van de omzet. We hadden het verlies voorzien in de begroting. Gelukkig was het minder groot dan verwacht, door hogere subsidies van Agentschap Opgroeien en V.G.C. en doordat we een bestemd fonds uit de reserve onttrokken. Dit 2de verlies op rij verhoogde de aansprakelijkheid van de bestuurders, maar betekende geen reden tot paniek: de vereniging beschikt over voldoende reserves volgens de revisor.

Als “heel grote vzw” lieten we onze rekeningen controleren en evalueren op hun correctheid door een revisor. Deze leverde een positief verslag af.

Elmer wordt als vzw bestuurd door sympathisanten van de organisatie, die hun expertise ten dienste stellen van de organisatie. Anderen engageren zich als lid van de Algemene Vergadering en volgen de opdrachten van het bestuur op. Via deze weg willen we hen bedanken voor hun vaak jarenlange betrokkenheid!

BESLUIT

2023 was een jaar waarin Elmer weer een belangrijke rol speelde in het leven van vele kinderen, ouders en medewerkers. Terwijl we terugkijken op de positieve stappen die we hebben gezet, beseffen we ook dat de uitdagingen in de kinderopvangsector blijven bestaan.

Vooruitkijkend naar de toekomst is het duidelijk dat versterking van de kinderopvangsector essentieel blijft. De vraag naar kwalitatieve en toegankelijke kinderopvang zal in de komende jaren alleen maar toenemen, en het is aan ons – samen met het beleid, organisatoren en ouders – om ervoor te zorgen dat elk kind de zorg en ondersteuning krijgt die het verdient. Dit vraagt om investeringen in zowel infrastructuur als mensen, zodat organisaties zoals Elmer hun maatschappelijke rol kunnen blijven vervullen.

Het toekomsttraject kinderopvang, zoals uitgestippeld door het Agentschap Opgroeien, biedt ons een baken van hoop. De vuurtoren, die symbool staat voor dit traject, is onze stip aan de horizon: een richtingwijzer die ons helpt gefocust te blijven op wat écht belangrijk is. Deze metafoor herinnert ons eraan dat we samen moeten bouwen aan een veilige, inclusieve en kwalitatieve kinderopvangomgeving, waar elk kind zich kan ontwikkelen in een warme en stimulerende omgeving.

Bij Elmer blijven we ons alvast inzetten voor dit doel. We zullen blijven investeren in onze medewerkers, onze banden met de buurt verder versterken, en blijven zoeken naar manieren om ouders actief te betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen.

De toekomst biedt kansen, maar vraagt ook om visie en samenwerking. Met de vuurtoren als onze leidraad blijven we streven naar een sector die stevig verankerd is in de samenleving en waar elk kind een veilige haven kan vinden.

Met dank aan...

Opgroeien

